

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LIV. ÉVF.

KÖZLÖNYE

17—18. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☼ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes ártért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

✂ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnének. ✂

(Telefon: 37—22.)

SZEMLE.

(A magyar szakirodalom gyászja. — A tűzifakészletek összeírása és a tűzifa-ellátás kérdése. — Hadifoglyok igénybevétele. — A hadbavonult gyakornokok létszámbeli helyének biztosítása.)

A magyar szakirodalmat *Gelléri Mór*nak, az Országos Ipar-egyesület igazgatójának és a Magyar Ipar szerkesztőjének váratlan halálával súlyos veszteség érte. Négy évtized óta vitt ő a magyar ipar megalapítása s a meglévő fellendítése körüli mozgalmakban, továbbá a kiállítási ügy terén élénk szerepet, s a szakirodalom ápolása körül nem csupán saját, rendkívül gazdag, gondolatokban, eszmékben dús, de emellett mindig tömör és cél-tudatos irodalmi tevékenységével szerzett nagy érdemeket, hanem külön működési terét túlhaladó mértékben az által is, hogy a magyar szakirodalom képviselőit 1902-ben a Magyar Szakírók Egyesületében egyesítette, közös tevékenységre tömörítette, amely a tisztessaksajtó szélesebb körű érvényesülését, jogos érdekeinek képviselését, s nem csekély mértékben a zugsajtó káros kinövéseinek kiirtását tűzte ki célul. Nyugodt, megállapodott lelkületének bölcs

tapintatosságával vezette ezt az ifju egyesületet a megerősödés felé, sokoldalú elfoglaltsága mellett mindig találva időt és munkaerőt, hogy ennek az egyesületnek ügyeit, amelynek mindhaláláig elnöke volt, az elnöki munkakörön messze túlhaladó módon gondozza, felkarolja. Részünkről különösen ebben a munkakörben ismertük *Gelléri Mór*t, s tisztelni tanultuk benne az ernyedetlen, puritán munka emberét.

Amidőn a Gondviselés most ily idő előtt kiragadta őt az élők sorából, az Erdészeti Lapok is kiveszik részüket a magyar szakirodalom őszinte gyászából és fájdalmasan érzik azt a nehezen pótolható ürt, amely a magyar szakirodalom képviselőinek sorában *Gelléri Mór* halálával támadt!

*

A tűzifakészletek összeírásáról szóló kormányrendeletet később kaptuk, semhogy lapunk legutóbbi számában közölhattuk volna. Így most pótoljuk megfelelő helyen (Erdészeti Rendeleték Tára). Az összeírás céljára nézve fakeskedelmi körökben különféle hírek keringtek és sokan a maximális tűzifaárak megállapításának előhírnökét látták benne. Lehet, hogy erre is reákerül a sor a mai rendkívüli viszonyok között, egyelőre azonban úgy véljük, hogy a tűzifakészletek összeírásának közvetlen célja csak az általános tájékozódás az iránt, hogy mennyi tűzifa és mily helyen áll rendelkezésre.

Az összeírás eredménye fog utmutatást nyújtani arra nézve, hogy mily kormányintézkedésekre van szükség a fenyegető tűzifa-inség elhárítására. A legközelebbi téli időszakra nézve egyébiránt az inség nem annyira a termelt tűzifa hiányában, mint inkább az erdőből való kiszállítás és a vasuti szállítási nehézségeiben fog szerény nézetünk szerint megnyilvánulni. Valószínűnek tartjuk, hogy a rendelkezésre álló, valamint a kiszállításra váró tűzifa mennyisége, dacára a múlt téli, már lényegesen korlátolt termelésnek, nem marad messze a szükséglet mögött, azonban az erdei készleteknek kiszállítása a fuvarerőnek igen lényeges megfogyása mellett sok helyen majdnem leküzdhetlen nehézségekbe ütközik.

Ha az újabb termelés továbbra is korlátolt marad, sőt az újabb behívások következtében még alább hanyatlik, akkor a jövő évre már a termelt mennyiségre nézve is igen súlyos tűzifa-

hiány fog jelentkezni még arra a remélt esetre is, ha időközben a béke helyreáll. A termelt tűzifa kiszállításának kérdéséhez tehát az újabb termelés kérdése kapcsolódik. Mindkettő úgy a kincstári erdőgazdaság vezetőségét, mint a vármegyei gazdasági bizottságokat komolyan foglalkoztatja. A közönség — jó régi szokáshoz híven — természetesen az államot ostromolja fáért, holott kétségtelen, hogy ez nem különlegesen a kincstári erdészeti problémája, hanem valamennyi erdőbirtokosé egyaránt s teljességgel igazságtalan egyik fakereskedelmi lapban „előkelő erdészi kézből” származó oly beállítása a kérdésnek, mintha a háború következményeképpen előállott tűzifahiány a kincstár néhány uradalmán megindított házilagos kitermelés csődjét jelentené. Ellenkezőleg, éppen a házilagos termelés révén van a kincstár abban a helyzetben, hogy nagy tűzifatömegeket fel nem csigázott árakon bocsáthat a közönség rendelkezésére, amivel az árakra is sok helyen szabályozólag hat. Az egész ország szükségletét természetesen nem láthatja el s ha ez módjában volna, ez éppen a fakereskedelemnek és a többi birtokosnak volna legtöbb kifogása. Hogy pedig az illető felszólaló szerint sokszorosan nagyobb mértékben szükséges erdei vasutak és jó utak ma még nincsenek meg mindenütt, az korántsem azok rovására esik, akik előadásokban (és az Erdészeti Lapokban) a modern szállítási eszközök létesítését 15 év óta sürgették, hanem abban, hogy ezek a tanok eleinte még szakkörökben is idegenkedéssel fogadtattak, a birtokosok (állam és mások egyaránt) a szükséges befektetésekre elegendő anyagi eszközt nem adtak s végül, hogy az a 8—10 év, amióta a házilagos fatermelés néhány kincstári birtokon, még pedig nehéz pénzügyi és kereskedelmi viszonyok között megindult, természetesen nem volt elegendő arra, hogy a nagy kiterjedésű állami birtokon, s annál kevésbbé az ország összes erdeiben a ma oly nagyon nélkülözött szállító eszközök kiépíttessenek.

A fennálló kiszállítási nehézségeken kétségkívül az segítene legjobban, ha könnyű erdei vasutak épülhetnének azok alá a vágások alá, amelyekben nagy tűzifakészletek várják a kihozatalt. A meglévő utakra fektetve, a munka elég gyorsan is haladhatna, talán számíthatnánk arra is, hogy a mai viszonyok között ily vasutak engedélyezése nem történnék a szokásos

körülményességgel. Nagyobb mértékben azonban ily vasutak építésére mégis alig számíthatunk, mert a hozzávaló anyag, melyre a hadseregnek is szüksége van, nehezen szerezhető be, s aztán ennek az anyagnak a helyszínére való szállítása ismét csak a helyi fuvarerőre vár, amely pedig — nincs, legalább is nincs elegendő számban.

A meglévő kevés fuvarerő sem áll természetesen feltétlenül rendelkezésre a tűzifa szállítására. Egyebütt van lekötve, vagy teljesíthetetlen követelményeket támaszt. Ezen a bajon alig segíthet más, mint a fa kiszállításának és termelésének katonai fegyelem alatt való szervezése — a szénbányászat mintájára. Ezt az eszmét, amely fakereskedelmi körökben is felmerült, propagálja *Tirts Rezső* m. kir. közalap. főerdőmérnök urnak hozzánk beküldött következő értesítése:

A tűzifahiány kérdése országszerte a hivatott gazdasági bizottságok tanácskozási tárgyát képezi. Esztergomban a kir. erdőfelügyelő elnöklete alatt összegyűlt erdőtisztek szaktanácskozmányán merült fel az a javaslat, hogy a tűzifatermelés érdekében — hasonlóan, mint a bányászatnál — *népfelkelő-munkásosztagok* állíttassanak fel oly helyeken, ahol nagyobb tűzifatermelés folyik. Ily módon a kezelő erdőtisztek és altisztek, valamint az erdei munkások és fuvarosok, népfelkelői munkásosztagokba sorozva, népfelkelői szolgálatukat katonai fegyelem mellett itthon az erdei munkálatoknál teljesítenék.

Nézetem szerint csakis ily módon remélhető a tűzifahiány kérdésének megoldása, csupán ez segíthet a fuvarerő hiányán a lehetőség határain belül, amennyiben a még itthon lévő erdei fuvarosok így visszatarthatók és a tűzifa-szállításokhoz kellően felhasználhatók lennének.

Egyik másik gyakorlati erdőgazdánk, *Lenhard Antal* kápt. erdőmester az Országos Erdészeti Egyesülethez intézett indítványában inkább a jövő szükséglet kielégítését célzó, újabb termelés feltételeivel foglalkozik, s azokat egyfelől a termelés vezetésére nélkülözhetetlen tisztí és altisztí személyzet felmentésében és a hadifoglyoknak kiterjedtebb igénybevételében látja, a helyzetnek, nézetünk szerint, helyes felismerésével.

Ezek szerint az erdei vasuti üzemnek teljes kihasználása, s a lehetőséghez képest való kiterjesztése, a tűzifatermelés és fuvarozásnak katonai szervezetben való végzése és végül a hadifoglyok nagyarányu igénybevétele volnának azok az eszközök, amelyek a tűzifahiányon átsegítenének. Ezekhez járulna még az a feltétel is,

hogy a vasutak a tűzifának továbbszállítása elé ne gördítsenek több akadályt, mint amennyi a katonai szállítások következtében ugyanis bizton felmerül.

*

A hadifoglyokra azonban nem csupán a tűzifatermelésnél, hanem a haszonfatermelésnél is szükség lesz. Igénybevételüket nem kerülhetjük el akkor sem, ha a fatermelés fennemlített katonai munkásosztagokkal történnék minden nagyobb erdőgazdaságban, amiként az pl. némely acetongyár bükkfaszükségletének biztosítása végett máris gyakorlatban van. Pedig a hadifoglyok elszállásolása és ellátása a mai viszonyok között nagy akadályokba ütközik s munkateljesítményük sem kielégítő.

Ebben az utóbbi tekintetben bizonyára javulás állana be, ha a katonai hatóság a kirendelt foglyokat foglalkozás szerint osztályozná s favágónak nem borbélyt és czukrászt küldene, hanem kizárólag erdei munkást, amilyenek Oroszország nagy erdőségére való tekintettel nagy számban kell hogy legyenek foglyaink között. Ezek hozzáértéssel, sőt talán bizony még némi kedvvel is forgatnák a fejszét s nem kellene annyi balesettől sem tartani, mint avatatlan munkások foglalkoztatásánál.

A hadifoglyok igénybevételére nézve egyébként ujabban némi könnyítések léptek életbe. Amint a földmívelésügyi miniszter folyó évi augusztus hó 30-án kelt 98100/VI. számú körrendeletével a törvényhatóságokkal tudatta, a közös hadügyminiszter augusztus hó 14-én 67083. számú rendeletével az eljárás gyorsítása végett úgy intézkedett, hogy szeptember hó 1-től kezdve akár községek, akár magánosok — tekintet nélkül a foglyok számára — közvetlenül a pozsonyi 1. számú cs. és kir. katonai parancsnokságtól kérelmezhetik a foglyok kirendelését.

*

Az őszi erdészeti államvizsgára vonatkozó felhívás, amely Hivatalos Közlemények rovata alatt olvasható, nagyon méltányos rendkívüli intézkedést tartalmaz. Azokra a fiatal szaktársakra vonatkozóan, kik az államvizsgát megelőzően vonultak hadba, a miniszterium eltekint a teljes két évi gyakorlati szolgálat követelményétől.

Ennek az igen helyes intézkedésnek nyilvánvaló célja meggátolni azt, hogy a hadbavonult, a hazáért küzdő fiatal szaktársak

hátrányba jussanak azon társaikkal szemben, akik hadiszolgálatra alkalmatlannak találtattak, vagy mint fiatal népfelkelők felmentettek.

A háboru hosszas tartama mellett azonban ez a rendelkezés nem biztosítja feltétlenül a hadbavonultak eredeti létszámbeli helyét. A háboru kitörése óta sokan mulasztották el önhibájukon kívül az erdészeti államvizsgát, míg mások letehették. Múltányos követelmény, hogy a harczbavonultak létszámbeli helye részükre ugy az állami, mint a magánszolgálatban feltétlenül biztosittassék, nehogy hátrányt szenvedjenek azokkal szemben, akik itthon maradva, nem hoznak áldozatot a hazáért.

Az orosz erdőgazdálkodás.

I.

Figyelemreméltó statisztikai adatokat közöl dr. Endres müncheni egyetemitanára „Forstwissenschaftliches Centralblatt“ ezidei 1. füzetében az orosz erdőgazdálkodásról, Faas W. orosz udvari tanácsosnak, az orosz mezőgazdasági és földmívelési vezérigazgatóság erdészeti osztályvezetőjének brosürája alapján, amely francia nyelven jelent meg az 1914. év elején Szentpéterváron.

Ennek annál különösebb jelentősége van, mert rövid és tömör formákban hivatalosan tárgyalja Oroszország fatermelésének és fakereskedelmének alapjait és pedig a legutóbbi állapot szerint.

A francia nyelvű irat tulajdonképeni célja félre nem érthető és nyilvánvaló, mert utal Oroszország erdőkincseire, amelyek a szövetséges Franciaországtól felveendő és a legutóbbi évben sörgős szükséggé vált kölcsönügylet útját egyengették. A nyugat-oroszországi stratégiai vasuti hálózat kiépítése a hadianyagok beszerzése pénzt és ismét pénzt igényeltek, aminek kölcsönzésére pedig Franciaország már-már nem volt hajlandó. Oroszországnak Franciaországgal szemben az 1913. év végén fennállott összes kötelezettségei máris kerek 23 milliárd frankot tettek ki. Szükség volt tehát olyan csalogatóra, amely hivatva volt nemcsak arra hogy a francia pénzembereket hajlandóságra és adakozásra han-

golja, hanem arra is, hogy az orosz jövedelmi források gazdagságára a többi európai államok kapitálistáinak a figyelmét is felhívja.

Hogy Oroszország az ő óriási erdőbirtokaiban igen nagy nemzeti vagyon fölött rendelkezik, amely legelsősorban teszi fizetőképessé, ez oly valóság, amelylyel az európai pénzvilág számolhat és amelylyel számolnia is kell. Ha az északoroszországi erdőségek vasuti hálózatokkal feltárulnak, akkor Oroszország, daczára saját nagy fafogyasztásának, akár egész Európa ellátását magára vállalhatja.

Oroszország erdőterületeit Faas a következőkre becsüli:

				Az összes terület 0/0-a	
Európai Oroszország	---	---	180.774 millió	ha	34
Finnország	---	---	15.179	" "	45
Kaukázus	---	---	8.142	" "	22
Ázsiai Oroszország	---	---	345.072	" "	?
Összesen	---	---	549.167 millió	ha.	

Ezek a számok az 1907. évről szóló és ugyancsak hivatalos statisztikával nem egyeznek. Ez utóbbiakban:

Európai Oroszország	---	---	161.510 millió	ha
Kaukázus	---	---	6.630	" "
Szibéria	---	---	538.000	" "
Közép-Ázsia	---	---	13.000	" "
Összesen	---	---	719.140 millió	ha

erdővel szerepel.

Az ázsiai Oroszországra vonatkozó számadat Faas szerint sem foglalja magában az egész erdőterületet, mivel az ázsiai nagy kiterjedésű kihasználhatatlan erdők nincsenek beleértve.

Ezen nagy erdőbirtok kiterjedésének szemlélhetővé tételére és összehasonlításképpen megemlítendő, hogy az egész Németbirodalom összes területe 54 millió ha, amiből az összes erdőterület 14 millió ha. *)

Különösen érdekesek ezuttal Orosz-Lengyelország erdőségei, amelynek neve 1867. óta hivatalosan is „Visztulai kerület“. Ez 10

*) Magyarország és Horvátszlavonország összes területe 32.47 millió hektár, amiből erdő 9 millió hektár.

kormányzóságra oszlik és az 1907. évi statisztika a következő erdőterületeket mutatja ki:

	Erdőterület 1000 <i>ha</i>	%	Egy lakosra <i>ha</i>
Suvalki kormányzóság --- --- ---	285	23	0·41
Kjelce " --- --- ---	219	22	0·22
Radom " --- --- ---	263	21	0·26
Lublin " --- --- ---	344	21	0·23
Łomza " --- --- ---	202	19	0·28
Petrikov " --- --- ---	227	18	0·12
Szjedlcze " --- --- ---	251	18	0·25
Kalisz " --- --- ---	154	14	0·14
Varsó " --- --- ---	212	12	0·09
Plock " --- --- ---	98	11	0·10
Összesen --- ---	2255, átlag	18	0·19

E szerint Orosz-Lengyelország 2·25 millió *ha* erdőterületével 18-as erdősültségi százalékaival erdőben aránylag szegény terület. Hogy ennek daczára a német fakereskedelem innen évenként jelentékeny fatömeget szerez be, amiben a „suvalki” kormányzóság „augusztovi” császári erdészetéből kikerülő ugynevezett „lengyel-fenyő” különösen nagy szerepet játszik, ez csak az ipar csekély fejlettségére és a szegény népesség csekély faszükségletére vezethető vissza.

Európai Oroszország összes erdeiből körülbelül 65%, a kaukázusiból szintén 65% és az ázsiai oroszországiból 75% az állam tulajdonában van.

Az európai oroszországi erdőségek legnagyobbbrészt a következő öt kormányzóságban fekszenek:

Vologda erdőterülete az összterületnek	82·8 ⁰ / ₀ -a
Perm " " "	56·8 ⁰ / ₀ -a
Olonecz " " "	48·4 ⁰ / ₀ -a
Archangel " " "	44·6 ⁰ / ₀ -a
Vialka " " "	40·9 ⁰ / ₀ -a

A délvidéki pusztaságokból az erdő majdnem teljesen hiányzik.

Az 1912. év január 1-én az államerdészeti igazgatáshoz a következő erdőségek tartoztak:

Európai Oroszországban	92.929	millió	ha
Kaukázusban	3.368	"	"
Ázsiai Oroszországban	101.003	"	"
Összesen	197.300	millió	ha

A többi 184.905 millió *ha*, ami hasonlóképen az állami erdőhivatalok alá tartozik, az északeurópai, oroszországi mocsárvidékből, a „szempalatinszki“ és „akmolinszki“ futóhomokterületekből, Turkesztán és részben a Transbajkál vidékeiből, álló vizekből stb. áll.

Azok a nagy folyamok, amelyek az északi erdővidékeken átfolyanak, mint a Petsora, Dvina stb. észak felé torkollanak úgy, hogy például az archangelszki és vologdai rengeteg erdőségek fakivitele csakis a tenger felé irányulhat és ezekből csak kis rész hajlik a Volga vízvidékére. Ez a folyó nagyjelentőségű, amennyiben az erdőségekben gazdag Perm, Vialka, Kosztroma, Nisni-Novgorod, Kazán és Ufa kormányzóságok fáját továbbítja az erdőben szegény déli kerületekbe. Folyása mentén nagy számmal vannak fűrészüzemek (főszékhely Caricin a szaratoffi kormányzóságban) s ezek a fűrészanyagot egészen az erdőben szegény északi Kaukázusig és bakui naftavidékig szállítják. Egy része a Fekete-tengeren át Törökországba is lekerül, Novorszyszen keresztül.

A nyugati tutajozásnál a Dnjeper, Dvina, Visztula és a Memel viszik a főszerepet.

Ami az államerdők kihasználását illeti, figyelembe veendő az a körülmény, hogy a terv szerint megállapított vágások faanyagának csak egy része értékesíthető.

Az ide vonatkozó 1911. évi adatok a következők:

Hely	Tervezett	Tényleges	‰
	használat millió <i>tm</i> ³		
Európai Oroszország	60·049	41·227	69
Ázsiai Oroszország	30·625	3·555	12
Kaukázus	3·982	1·311	33

Vagyis az egész kihasználásra előírt fatömegnek csak 49 százaléka volt értékesíthető.*)

Az ázsiai erdőségekből csakis az Amur vidékbeliek értékesíthetők, amennyire a fakivitelt a Csendes-óceánon lehetséges.

Archangel, Vologda, Olonec, Viatka és Perm, öt északi kormányzóságban az 1911. évben 20.823 millió tm^3 kitermelt és eladásra szánt fából csak 10.819 millió tm^3 -t, azaz csak 52 százalékot adtak el, mivel csakis a vastagabb műfa lehet a tárgya a kivitelnek, míg a vékony szálfá és tűzifa visszamaradt.

Másként áll azonban dolog a közép- és délvidéken és a Visztula környékén. Itt igen kevés értékesítetlen fa maradt, sőt a kereslet többszörösen meghaladja a használati tervek szerint megengedett kínálatot.

Az államerdészeti nyersjövedelme az 1903. évi 169·86 millió frankról az 1912. évben 234·52 millió frankra emelkedett. Csak az orosz-japán háború alatt és a belső zavargások következtében esett le a bevétel 1905-ben 141·12 millió frankra.

Európai Oroszország évi jövedelme hektáronként 1910-ben 2 frank, az öt északi kormányzóság számításán kívül hagyásával pedig 12·18 frank volt. Az orosz lengyelországi erdők 28·76 frankot jövedelmeztek, egymagában Szjedlcze kormányzóság 47·42 frankot, Lublin 46·45 frankot. Jövedelmezők ugyancsak a délvidéki állam-erdők, mint Podolin 44·24, Cherzon 42·53, Kiev pedig 32·30 frankkal hektáronként.

Ezekkel szemben azonban a kaukázusi erdők 1910-ben csak 0·76 frankot, az ázsiaiak pedig még ennél is kevesebbet jövedelmeztek hektáronként.

Az évi kiadások az 1888—1892. évek 23·77 millió frank évi átlagáról az 1908—1912. évek alatt 63·33 millió frank átlagra, 1912-ben pedig éppen 80·112 millió frankra emelkedtek. Levonva ezeket az előbbi nyersjövedelemből, 154·41 millió frank tiszta-jövedelem mutatkozik.

Az 1913. évben a kiadások 92·183 millió frankkal irányoztattak

*) Az értékesítés módjáról és lehetőségéről alább.

elő. Ennek egy nagy része része a „zemsztvók“ és „gminák“*) adójára esik (lengyel tartománybeli községek), ami 1913-ban 26·721 millió frank, vagyis az egész kiadás 29 százaléka.

Ugyanebből 2·94 millió frank a futóhomok beerdősítésére és a vadpatakok szabályozására volt fordítandó.

Ezen összkiadásokat a német állami erdészetével összehasonlítani azért nem lehet, mert a fának az értékesítése szabály szerint tövön történik, a kitermelés és feldolgozás a vevő dolga. A termelési költségek tehát nincsenek is külön feltüntetve az erdészeti számadásokban.

Az államerdészethnél csak kivételesen fordul elő házi kezelés, csak az állami intézményeknek, vasutaknak, tengerészetnek és a helyi lakosságnak a szükséges faanyaggal való ellátása céljából, vagy esetleg azért, hogy a helyi lakosság keresethez juthasson.

Emellett azonban mindig irányadó az a szempont, hogy az ipar és kereskedelem fejlődése hátráltatást ne szenvedjen. Az 1913. évben a saját szükségletekre 4 millió franknyi kiadás volt előirányozva, az állami fűrészüzemekre 8 milló és pedig az ázsiai és európai Oroszországra egyenként 4—4 millió.

Az európai fűrészek az 1911. évben 155.660 tm^3 fűrészanyagot állítottak elő 2,416.000 frank eladási értékben, amiből 384 ezer frank volt a tiszta nyereség. Az eladási ár 12·6 márka (tömörkőbméterenként), a tiszta jövedelem 2 márka azaz, 17·5⁰‰.

A tövön értékesítendő fának az eladási módja a következő:

A vevő, illetőleg érdeklődő közönség vagy az erdőgondnokhoz, vagy pedig az állambirtokok és a földművelés helyi igazgatóságához fordul, megtudakolandó, hogy mennyi fa kerül eladás alá és hol?

*) Az orosz kormányzási rendszer szerint a „zemsztvók“ a parasztok, városi háztulajdonosok és a földesurak által választott bizottság, mely a járásek és kormányzóságok gazdasági ügyeit kezeli. Elnöke mindig nemes.

A kantonokká egyesült községek élén áll a „gmina“, Oroszországban „voloszt“ szintén testület, amely az egyesített községek ügyeinek intézésén kívül, kisebb polgári perekben 100 rubelig ítélkezik is.

A mi közigazgatásunk szerint az első körülbelül megfelel a mi községi képviselőtestületünknek, de több községre terjedő hatáskörrel, a második pedig a vármegyei közigazgatási bizottságnak.

Az árverések szokás szerint ősszel tartatnak. Az árverés ideje és helye a helyi sajtó útján és a szaklapok útján tétetik közzé. A venni szándékozók vagy személyesen jelennek meg az árverésen, vagy pedig zárt írásbeli ajánlatot nyújtanak be. A legtöbbet ígérő a vevő. Ezzel szerződést kötnek, amelyben úgy a adás-vétel feltételei, valamint a kihasználás módja részletesen meg vannak állapítva. A fizetendő árak, valamint a kihasználandó famennyiség általánosságban 1—2 évre, néha 4 évre vannak kiszabva. A kivitelekhez a minisztertanács előterjesztésére a csár jóváhagyása szükséges.

A birodalmi дума 1913-ban erdészeti törvényjavaslatot tárgyal, mely az ilyen koncessziók meghosszabbítását tervezte és amely szerint a jóváhagyás joga a földmivelésügyi miniszterre volna ruházandó.

Tulajdonképen erdőgazdasági tervek csak azon állami erdőkre dolgoztatnak ki, amelynek szabályszerű kihasználása lehetséges. Az 1912. év január 1-én 27·8 millió *ha* kiterjedésű ilyen erdőterületre voltak rendszeres gazdasági tervek felállítva.

Azon erdőterületekre pedig, amelyeknek használása az értékesítésnek különböző okokból eredő nehézségei miatt korlátozva van, csak rövid és sommás becslési okmányok készülnek. Ilyenek 1912. évi január 1-én 119 millió *ha*-ra állottak fenn. (Északi és ázsiai Oroszország.) Remélik azonban, hogy ezek az intézkedések az 1928. évig az összes állami erdőkben végre lesznek hajtva. Tudniillik az 1913. évi január 1-én a európai orosz állami erdőknek csak 70 százaléka volt rendezve, illetőleg becsülve.

Az állandóan foglalkoztatott erdőrendező személyzet 800 főből áll. A rendszeres gazdasági terv költségei hektáronként 1·10 frankot, a sommás becsléseké pedig 0·12—0·20 frankot tesznek ki.

Az államerdők igazgatása a földmivelésügyi vezérigazgatóság erdészeti osztályára tartozik. Ez alá vannak rendelve az állami dominiumok és a földmivelés igazgatóságai, amelyeknek hatásköre egy vagy két kormányzóságra terjed. Az 1912. évi július 25-iki törvény szerint ezen vidéki igazgatóságok mellé rendezők vagy felügyelők (Revisionsbeamte) állítottak, akik az egyes kerületeket (gondnokságokat) ellenőrzik. Az erdőgondnokságok személyzete erdészeti adjunktusokból és erdészekből (conducteur) áll.

Az állami erdők 1490 kerületre (revier), szerintünk erdőgondnokságra vannak felosztva. Ezekből 1200 esik európai Oroszországra, 90 a Kaukázusra és 200 ázsiai Oroszországon. Az európai, északi és ázsiai Oroszországban ilyen erdőgondnokság egy-egy néhány százezer hektárt is foglal magában, középeurópai Oroszországban a közepes, átlagos kiterjedés 18.600 *ha*, a visztulai kerületben 10.900.

1912-ben az összes rangfokozatok beszámításával 4222 erdészeti tisztviselő volt alkalmazva, ezen számból a rendezőkre (Revisor) és erdőgondnokokra (Rewierverwalter) 1400 esik.

Ugyancsak az 1912. évben az erdőőrző személyzet 32 ezer főből állott, kiknek egyharmadrésze lovas. Általános a panasz, hogy a védkerületek legtöbbje tulságosan nagy. Szibériában többször tízezer hektár.

Felsőbb erdészeti szakképzést a szentpétervári császári erdészeti intézet ad és a mező- és erdőgazdasági tanintézet Novo-Alexandriában, Lublin kormányzóságban. A tanulók száma Szentpéterváron 700, akik közül évenként 70—80 végzi el tanulmányait. Novo-Alexandriában 20—30-án végeznek évenként. A szentpétervári tanintézet évi fentartási költsége 518 ezer márka.

Az alsóbb erdészeti szakképzésre 42 iskola áll fenn, legtöbb európai Oroszországban. A tanfolyam kétéves és minden szakiskolának 20 növendéke van, akik legalább 16 évesek. A tanítás ezen iskolákban, amelyek az állami erdőkben vannak elhelyezve, főleg gyakorlati. Az iskolákból való kilépés után a tanulók mint erdészek (conducteur) az erdőgondnoksághoz osztatnak be. Ezenkívül azonban a magánerdőbirtokosok is szívesen felveszik őket.

II.

Annak a fának az értéke, amely a belső oroszországbeli vásárlásokon (Finnország nélkül) a kereskedelem útján forgalomba jön, a jelentéktelenebb fapiaczok figyelmen kívül hagyásával 648 millió márkára tehető. A kivitt fa értéke ennek fele, azaz 328 millió márka.

A hivatalos statisztika szerint a fakivitel Finnország nélkül a következő volt:

Év	G ö m b ö l y ü f a		Teljes érték	É r t é k	
	e g y m i l l i ó			tonnánként	tm ³ -ként
	tonna	tm ³	márka	m á r k a	
1903	4·16	9·61	143·4	34·5	14·9
1904	4·10	9·47	158·3	38·6	16·7
1905	4·43	10·23	166·1	37·5	16·2
1906	5·53	12·77	212·4	38·4	16·7
1907	5·62	12·98	233·1	41·5	17·9
1908	6·12	14·14	240·5	39·3	17·0
1909	6·94	16·03	273·6	39·4	17·1
1910	6·83	15·78	298·8	43·7	19·0
1911	6·83	15·78	308·0	45·1	19·5
1912	6·96	16·10	329·8	47·4	20·5
1913	7·55	17·44	353·4	46·8	20·2

Az emelkedés 1903-tól 1912-ig 70⁰/₀; a fakivitel értéke Oroszország összes kiviteli értékének 3086 milliónak 10·7⁰/₀-át képezte.

Ez a fakivitel az erdőterületek nagyságához képest igen csekély és körülbelül egyezik a Németbirodalom fabehozatalával.

Az 1912. évi fakivitel választékonként a következőképen oszlott meg:

Választék	Fa		Érték
	egy millió		
	tonna	tm ³	márka
Fűrészelt fa	3·61	9·89	221·0
Gömbölyű fa	1·95	3·18	63·8
Papírfa	0·95	1·90	25·8
Vékonyabb bányafa	0·31	0·85	16·8
Tüzifa	0·14	0·28	2·3
	6·96	16·10	329·7

Különösen érdekes a papirfa kivitele a legutóbbi 3 évben. És pedig :

É v	Egy millió		Márka tm^3 -ként
	tm^3	márka	
1911 --- --- ---	1·024	12·96	12·60
1912 --- --- ---	1·900	25·80	13·60
1913 --- --- ---	2·984	45·79	15·30

Ezen kivitelből Németország 1912-ben 1·713 millió és 1913-ban 2·044 millió tömörköbmétert vásárolt meg.

Az 1912. évben a német vámterületre került oroszországi behozatalból megállapított az is, hogy a beszállított feldolgozatlan nyersfának 7·1⁰/₀-a és a feldolgozott fűrészeltfának 5·2⁰/₀-a keményfa volt. A gömbölyű fából egy tonnára 1·63 tm^3 , a fűrészelt fából ugyancsak egy tonnára 2·74 tm^3 , a papir- és tűzifából 2 tm^3 nyersfa esett.

A kidolgozatlan fa az 1912. évi összes fakivitelnek 43⁰/₀-a volt és értéke 91·9 millió márkával az összes fakivitel értékének 28⁰/₀-a. Ennek legnagyobb része Németországba kerül és pedig tutaj alakjában a Visztulán és a Mémelen.

Az orosz fa főpiacjai Anglia és Németország.

Az 1911. évi összes fakivitel a különböző államok között a következőképen oszlott meg:

Angolországba --- --- ---	39· 8 ⁰ / ₀
Németországba --- --- ---	33·10 ⁰ / ₀
Hollandiába --- --- ---	12·80 ⁰ / ₀
Franciaországba --- --- ---	4·15 ⁰ / ₀
Belgiumba --- --- ---	3·80 ⁰ / ₀
Magyarországba és Ausztriába ---	2·70 ⁰ / ₀
Svéd- és Norvégországba --- ---	2·00 ⁰ / ₀
Törökországba és Balkán-államokba	0·65 ⁰ / ₀
Más országokba --- --- ---	1·70 ⁰ / ₀ irányult.

Az összes fakiviteli államok közül, beleszámítva az Észak-amerikai Egyesült-Államokat és Kanadát is, jelenleg és 1907. óta

Orosz- és Finnországnak van a legnagyobb kivitele *fűrészelt fában*. Az orosz statisztika szerint ez a következő:

Év	Orosz- és Finnország	Egyesült-Államok és Kanada	Svéd- és Norvégország	Magyarország és Ausztria	Összesen
m i l l i ó t ö m ö r k ö b m é t e r					
1902	5·929	6·050	5·826	2·345	20·150
1903	6·200	6·564	6·111	2·869	21·744
1904	6·027	6·877	5·363	2·999	21·266
1905	6·508	6·756	5·686	2·827	21·677
1906	7·083	7·172	6·004	2·981	23·240
1907	7·246	7·237	5·209	3·079	22·771
1908	7·555	7·027	5·153	2·813	22·548
1909	8·302	6·920	4·303	3·074	22·599
1910	8·830	8·363	4·994	3·172	25·359
1911	8·695	7·569	5·041	3·037	24·342

Ebből kitűnik, hogy az orosz kivitel fűrészelt fában az 1902—1911. évig terjedő 10 év alatt 47⁰/₀-al emelkedett, míg a svéd- és norvégországi visszaesett.

A megnevezett államok, amelyek a világpiacot fűrészelt fával ellátják, az összkivitelnek a következő százalékait szállították az előbb említett idő alatt fűrészanyag alakjában:

	1902.	1911.
Orosz- és Finnország --- --- ---	29·4 ⁰ / ₀	35·7 ⁰ / ₀
Egyesült-Államok és Kanada --- ---	30·1 ⁰ / ₀	31·1 ⁰ / ₀
Svéd- és Norvégország --- --- ---	28·9 ⁰ / ₀	20·7 ⁰ / ₀
Magyarország és Ausztria --- --- ---	11·6 ⁰ / ₀	12·5 ⁰ / ₀

A finnországi fakivitel hatalmasan emelkedik. Ennek a pénzértéke 1912-ig 126 millió márkáról 191 millióra növekedett és az összes finn kivitelnek 70 százalékát teszi. A finnországi fűrészelt áru kivitel 1912-ben 2·6 millió *tm*³ volt, vagyis az egész oroszországi fűrészelt fakivitelnek $\frac{1}{3}$ része.

Az orosz fakiviteli kikötők a következők:

A Balti-tengeren: Riga, Libau, Réval, Szentpétervár (Kronstadt).

A Fehér-tengeren: Archangelszk, Onega, Kem, Meszen, Szoroky, Szumy, Keret, Kovda és Umba.

A Fekete-tengeren: Nikolajev, Cherzon, Novo-rosszisk és Batum.

Távol keleten: Vladivosztozk, Szt. Olga, Bai Ternay, Posszie.
(Mezey Rezső.)

FAKERESKEDELEM.

Faárverések eredményei.

Alábbiakban az eladás tárgyának (választék, fanem, méretegység) megjelölésén kívül az elfogadott, rendszerint legmagasabb árajánlatot közöljük, amely után zárjelben azt a százalékot jelezzük, amelyvel az elért ár a kikiáltási árat meghaladja. Ez utóbbit tehát úgy számíthatjuk ki, ha a közölt árat ezzel a százalékkal csökkentjük.

I. Tövön.

Zágrábi kir. erdőigazgatóság (1915. aug. 23.):

Az vranovinai VI. vs.-ban 2870 m³ gesztenyetanninfa à 11·83 K (+18·30/o).
28 m³ éger- és cseresznyetüzifa à 1·10 K (0/o).

Rafajnaufalu község, Bereg m. (1915. aug. 30.):

699 m³ tölgyműfa, 666 m³ tölgytüzifa 23·050 K (+29·80/o). *Tőárak:* I. oszt. műfa 51·92 K, II. oszt. 38·94 K, III. oszt. 23·36 K, IV. oszt. 15·57 K, tüzfifa 3·89 K.

II. Kitermelt állapotban.

a) Műfa.

Liptóújvári m. kir. főerdőhivatal (1915. aug. 3.):

500 m³ 4·0 és több m. h. 12—20 cm vastag lucz- és jegenyefenyő épületi és műszerfa à 18·84 K, tőár 12·84 K (+10·80/o).

350 m³ 4·0 és több m. h. 21—25 cm vastag lucz- és jegenyefenyő épületi és műszerfa à 19·94 K, tőár 13·94 K.

Máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság (1915. jul. 26.):

Lucz- és jegenyefenyő épületi és műszerfa 1000 m³-es részletekben: Tiszaközi 1913. évi termelésű 2000 m³ à 19·16 K, tőár 14·50 K (+1·40/o).

Bogdán-fehértiszai 1913. évi termelésű 2000 K m³ à 19·09, tőár 13·10 K (+0·50/o).

Mezőháti 1913. évi termelésű 1000 m³ à 18·92 K, tőár 11·79 K (+1·20/o).

Feketetiszai 1913. évi termelésű 1000 m³ à 18·82 K, tőár 10·88 K (+1·20/o).

Fejérpataki 1914. évi termelése 2000 m^3 à 18.48 K, tőár 9.36 K (+1.00%).

Kevelei 1914. évi termelése 1000 m^3 à 18.97 K, tőár 13.52 K (+2.00%).

Mezőháti 1914. évi termelése 5000 m^3 à 19.09 K, tőár 11.96 K (+2.10%).

Feketetiszai 1914. évi termelése 1000 m^3 à 18.97 K, tőár 11.03 K (+2.00%).

Ujbánya város (1915. aug. 27.):

175 m^3 (254 darab) kitermelt jegenyefenyőszéldöntvény a tőnél à 13.5 K,

tőár 12.5 K (+4.00%).

A tűzifa maximális árát a székesfővárosi tanács 4.30 K-ban állapította meg, a rakhelyen átvéve, *felapritott állapotban*. A házhozszállítás díja a pesti oldal belterületén 50 fillér 10 kg-ként, a külterületen pár fillérrel több. Ez az ármegállapítás a tűzifa további áremelkedésének véget vet.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

FELHÍVÁS

a „gr. Tisza Lajos“, a „Wagner Károly“, az „Erzsébet királyné“, a „Luczenbacher Pál alapítvány“-ból és a „Faragó Béla“-féle alapítványból kiosztandó segélyek ügyében.

Az Országos Erdészeti Egyesület fenn megnevezett öt jótékony alapítványából a folyó évi segélyek ez év december hóban osztatnak ki. Az elsőnek a kamataiból az olyan önhihájukon kívül szorult helyzetbe jutott magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek nyerhetnek anyagi támogatást, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek első belépésüktől kezdve mostanáig legalább öt éven át tagjai voltak s mint ilyenek, tagsági kötelezettségeiknek eleget tettek. A második alapítványból pedig az olyan erdőtiszt és erdőaltiszt özvegyek és árvák nyerhetnek segélyt, kiknek férje, illetőleg atyja az Országos Erdészeti Egyesületnek állandóan és szintén legalább öt éven át tagja volt és tagsági kötelezettségét teljesítette. A harmadik alapítvány segélyeért olyan elhalt magyar erdőtisztek árva leányai folyamodhatnak, kik az egyesületnek halálukig s szintén legalább öt évig tagjai voltak és tagsági kötelezettségeiknek eleget tettek. A negyedik alapítványból hasonló feltételek mellett erdőtiszt özvegyek és árvák, az ötödikből erdőtisztek és altisztek árvái nyernek segélyt.

Ezen feltételekhez képest felhívjuk tehát az érdekelteket, hogy hiteles okmányokkal felszerelt **bélyegtelen** folyamodványaikat legkésőbb folyó évi november hó 10-ig az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalához (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. szám, II. emelet) nyujtsák be.

A folyamodványban kitüntetendő: az élvezett fizetés vagy nyugdíj és nevelési pótlék összege, az összes gyermekek száma, kora és foglalkozása, nemkülönben az, hogy azok részesülnek-e máshonnan segélyben (alapítványi hely, ösztöndíj, állami erdő-tisztek gyermekeinek nevelését segítő alap stb.).

Budapest, 1915. évi szeptember hó.

A titkári hivatal.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

FELHIVÁS

az őszi erdészeti államvizsga tárgyában.

Az 1915. év őszén erdészeti államvizsgát tenni szándékozók felhivatnak, hogy kérvényüket az ehhez szükséges engedély iránt legkésőbb *1915. évi szeptember hó végéig* a m. kir. földmivelésügyi miniszterium I/A. főosztályának címére (Budapest, V., Zoltán-utca 16. szám) bérmentve küldjék be.

Az erdészeti államvizsgához való bocsátásra ez alkalommal — a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola tanulmányrendje és rendszabályai IV. fejezetében foglalt erdészeti államvizsgálati szabályzattól (IV. fejezet 64. § *d)* pontjától) eltérően — kivételesen azok is igényt tarthatnak, akiknek gyakorlati szolgálata a vizsga idejéig számítva a két évet nem éri el, ha igazolják azt, hogy a szabályzatban megkívánt két évi gyakorlati szolgálatban mutatkozó hiányosság önhibájukon kívül, valamely — a háborúval kapcsolatos — méltánylást érdemlő ok következtében állott elő.

Budapest, 1915. évi augusztus hó 5-én.

Horváth Sándor s. k.

miniszteri tanácsos, a vizsgáló bizottság elnöke.

KÜLÖNFÉLÉK.

Halálozások. *Pataki* József, a szászsebesi m. kir. erdőhivatal kerületében alkalmazott m. kir. főerdőmérnök, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja s régebben az Erdészeti Lapoknak is munkatársa, munkás életének 50-ik, ügybuzgó hivatalos tevékenységének 27-ik évében, június hó 8-án hirtelen elhunyt.

Kisbudafai *Kalmár* Tivadar ny. kir. főerdőmester, az Országos Erdészeti Egyesület régi alapító tagja, a zsarnóczai és tótsóvári erdőhivatalok egykori főnöke 75 éves korában Budapesten, augusztus hó 5-én rövid szenvedés után elhunyt.

Hathalmi *Gabnay* Ferencz m. kir. erdőtanácsos, az Országos Erdészeti Egyesület alapító tagja, hosszas szenvedés után folyó évi augusztus hó 10-én Budapesten elhunyt. A boldogult sok éven át volt az Erdészeti Lapok munkatársa, amelyeket különösen kisebb közleményekkel gyakran felkeresett.

Körös László m. kir. erdőtanácsos, a selmeczbányai m. kir. erdőgondnokságnak 34 éven át volt ügybuzgó vezetője, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja, folyó évi augusztus hó 18-án, kiválóan hasznos és munkás életének 63 évében Balatonalmádiban váratlanul elhunyt. A boldogult az erdőgondnoki kar egyik legkiválóbb tagja volt. Hült tetemei hosszas működése helyén, Selmeczbányán nyugosznak.

Hartmann Sándor uradalmi fővadász, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja (Fenyőkosztolány) folyó évi augusztus hó 29-én elhunyt.

Béke hamvaikra!

Hírek hadbavonult erdőtisztekről. *Hősi halált halt:* *Tomcsala* Ernő erdőmérnökgyakornok, tartalékos hadnagy és századparancsnok folyó évi augusztus hó 14-én reggel Lengyelországban az oroszok ellen intézett roham alkalmával, fejlövés következtében. Áldott legyen a hazáért oly korán elhunyt ifju szaktárs emlékezete!

Kitüntetést kaptak: *Kriváchy* Andor m. kir. segéderdőmérnök, cs. és kir. tartalékos tűzértizedes (bronz vitézségi érmet), *Nagy* László m. kir. erdőmérnökgyakornok cs. és kir. tartalékos hadapródjelölt (I. és II. oszt. vitézségi érmet).

Megsebesültek: Braxatorisz Zoltán m. kir. segéderdőmérnök, m. kir. tartalékos hadapródjelölt. Jánosi Pál m. kir. erdőmérnök, m. kir. tartalékos honvédfőhadnagy. Nagy László m. kir. erdőmérnökgyakornok, cs. és kir. tartalékos hadapródjelölt. Magyar János m. kir. segéderdőmérnök az olasz harctétről a signum laudis-szal tért vissza s ezidőszerint — miután mint századparancsnok az összes harcterek küzdelmeiben részt vett — betegen fekszik a szegedi tiszti kórházban. Ifj. Hajdu János m. kir. erdőmérnökgyakornok az 1. honvédgyalozred tartalékos zászlósa folyó évi július hó 10-én a doberdói fensikon gránátlövés következtében belső sérüléseket szenvedett s jelenleg Ujpesten fekszik. Állapota javulófélben van.

Hadifogságba jutottak: Fail Ernő m. kir. segéderdőmérnök, cs. és kir. tartalékos hadnagy. Surjánszky Kálmán m. kir. segéderdőmérnök, m. kir. tartalékos honvédtizedes. Zsák Lajos m. kir. erdőmérnökgyakornok, m. kir. honvédönkéntes.

Szilvay József m. kir. segéderdőmérnök mint honvédhadnagy vonult be a mult évben és Prsemysl mindkét ostromában részt vett a vár védőseregében. Mult év deczember hó 15-én egy ki-rohanás alkalmával megsebesült. Három golyó érte jobb karját, amelyek a karcsontot eltörték. Mint sebesült került fogságba, miután előzetesen, még deczember hóban, főhadnaggyá lépett elő. Az oroszok Voronesch város kórházába szállították, ahol most tartózkodik. Onnan gyakran írt, de csak röviden. Legutóbb azonban sikerült neki az orosz cenzura elkerülésével hírt adni magáról. Eszerint jó ellátásban részesül; 11-en vannak egy szobában, öt magyar, köztük egy szanatórium főorvosa, aki valamennyiüket

500 év óta gyógyítanak csuzt, köszvényt, ischiast stb.

Trencsénteplicz

radioaktív kénes hőforrásai és iszapfürdői. Szállodák fürdőkkel egybeépítve, azért egész éven át nyitva. Hidegvízgyógyintézet. Diétetikus konyha. *Uj fürdők. Uj szállodák. Uj iszapfürdők.* Házikurához: Kénes iszap- és vizszétküldés.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai és azok hozzátartozói a június 15-től szeptember 1-ig terjedő idő kivételével napi 8 koronáért szobát, ellátást, fürdő- vagy iszapkezelést kapnak. Aki ezt a kedvezményt nem veszi igénybe, de a fürdőigazgatóság házaiban lakik, a lakásnál és fürdőknél 50% kedvezményt élvez. Iszapszétküldésnél 100%.

kézeli. Napjában kétszer sétálhatnak egy-egy órát a kórház kertjében. Orosz ujságot olvasnak s tudnak győzelmeinkről. Az ottani nép már megelégtelte a háborút. A fogoly tisztek 50 rubelt kapnak havonként. Övéiktől levelet még nem kézbesítettek nekik, csupán a táviratokat engedte át az orosz cenzura.

Téglás István emlékezete. Tordán f. évi augusztus 14-én 61 éves korában elhunyt *Téglás István* nyug. tanfelügyelő. Bár nem állott az erdészeti közvetlen szolgálatában, annak céljaira kiterjedő üdvös tevékenységet is fejtván ki, megérdemli, hogy néhány sort szenteljünk mi is emlékének. Bátyjával, Gáborral és öccsével, Károlylyal a szászsebesi havasokon, a hunyadvidéki erdőségekben végzett tanulmányi utjain, mint lelkes botanikus és a népművészet éber figyelője, a természeti szépségek iránti különös érzékkel gyűjtött s rajzolgatott és tordai muzeumában a háziipari disztiményeknek, a pásztorművészetnek, cigánykincseknek gazdag gyűjteményét halmozta apránként össze. Száznál többre menő jegyzőkönyve a dácziái régiségek mellett számos tájképet, növénytenyészetű jelenség rajzát is tartalmazza. A podságai Buvópatak, a szolcsvai időszaki forrás s a szohodoli „Bőgőforrás“ (Urbletora), Toroczko vidék, Topánfalva környék barlangjaival, regényes szirtalakzataival különösen kedvencz tanulmányát képezték. Az erdélyi fatemplomokról, azok disztiményeiről a Művészet 1904. és 1908. évfolyamában irt. Torda galamduczos kapuit az Etnographia 1914. évfolyamában közölte. Egy régi erdélyi szellem: a „Goczoj“ nevű utódát a tordamegyei Indalon fedezte fel a rávonatkozó népünneppel együtt s az Etnographiában (1911. évfolyam) közölte.

Tanfelügyelői körutjain a Kaán Károly főerdőtanácsos által felkarolt természeti ritkaságok és emlékek kimélésére, tiszteletére oktatta a közönséget s a tanítók útján már 1895-től üdvös munkát fejtett ki ez irányban is.

Egész sorát ismertette a természeti ritkaságoknak. Ilyenek: két természeti ritkaság a szebenmegyei Sebes völgyéről: a Zsidóasztal (Masa Sidouluj) és a Surián (Erdély 1892. évfolyam). A Sárkányodu barlang a Román Zsil-völgyben Lupény mellett Hunyad megyében (Erdély 1893. évfolyam). A Tömös vizezése Brassó megyében (ugyanott 1893). A lunkányi Buvópatak Hunyad

megyében (ugyanott 1894). A „Godián“ Hunyad megyében (ugyanott 1896). Visszhang a Tordahasadékban (ugyanott 1897). A kop-pándi római forrás Torda mellett (ugyanott 1895). Az aranyos-völgyi Lunkány Zsidovina nevű sziklaóriása (ugyanott 1905). A szolcsvai Buvópatak (ugyanott 1909).

A rómaiak Potaissájáról összegyűjtött muzeuma több, az erdészetre vonatkozó Silvanus-emléket is tartalmaz, melyekről igyekezni fogunk majd Téglás József ipariskolai tanár fényképeit megszerezni.

Téglás István Sepsiszentgyörgyön 1853. szeptember 23-án született s már tanuló korában lelkes természetkedvelő volt. Mint a botanika terén jó névvel bíró dr. Wolff Gyula veje azzal együtt legutóbb Tordaaranyos megye javáért buzgólkodott. Halálát mind-azok fájlalják, akik vele érintkezettek, s rokonszenves egyéniségét,

PÜSTYÉN

A HÁBORU DACZÁRA NYITVA

Az összes FÜRDŐK,
az összes SZÁLLÓK

teljes üzemben. Normális
vasuti forgalom (Budapest-
ről 3 $\frac{1}{4}$ óra közvetlen gyors-
vonattal). * * * * *

Egyesületünk tagjai az
eddig kedvezmények-
ben most is részesülnek.

szivélyes modorát s a közügyekért kifejtett önzetlen, hazafiúi tevékenységét megismerhették. Mi különösen az Aranyos-völgy erdősegeinek lelkes kutatóját és rokonszenves népszerűsítőjét gyászoljuk benne.

A tavaszi erdészeti államvizsgán, amint várható volt, ezuttal szokatlanul kevés vizsgajelölt jelent meg. A bizottság, mely Horváth Sándor min. tanácsosból mint elnökből, Rappensberger Andor m. k. főerdőtanácsosból, Krippel Móríczt főiskolai tanárból és Bund Károly egyesületi titkárból állott, mindössze három jelöltet vizsgálhatott meg, kik mindnyájan oklevelet kaptak, névszerint: Amon János, Bogyay Gyula és Häussler Zsigmond.

A vizsga írásbeli részén feltett kérdések a következők voltak:

I. Valamely nyugat-keleti irányban vonuló hegygerincnek 250—300 m tengerszintfeletti magasságban, részint délnek, részint északnak néző, általában véve jó talaju oldalait vágható koru, elegyetlen bükkös borítja. Ezt a bükköst mintegy 0.4 részben más, értékesebb fánemekkel kell elegyíteni. Milyen eljárással és milyen fánemekkel lehet ezt a célt biztosan elérni?

II. Sorolja fel vizsgálattevő a vontató- és csuszátóutak jellemző tulajdonságait. Állítsa egymással szembe azokat az előnyöket és hátrányokat, amelyek mellett a szóban forgó szállítási berendezéseket célszerűen alkalmazni lehet s végül állapítsa meg úgy az egyik, mint a másik berendezésnél alkalmazható legkisebb kanyarulat sugarát, ha az elszállítandó törzsek legnagyobb hossza 25 m, középvastagsága pedig 32 cm.

III. Valamely erdőrészből 20 éven át évente 10.000 m³ fa használható ki. A fát házilag termelik s szállítják ki az erdőn kívül fekvő rakodóra. A birtokos a kiszállítás megkönnyítése céljából jóminőségű erdei utat épít s ezzel a szállítás költségeit az eddigi költségekhez képest köbméterenként 2 K-val csökkenti. Az utépitéshez 200.000 K szükséges, amely összeget a birtokos 5%-os kamatra és 20 évi törlesztésre vett fel. Kérdés 1. hogy mekkora lesz a birtokos egész haszna ebből a befektetésből a) tőkeértékben b) örökös évi járadékban kifejezve? 2. mekkora lesz a befektetésből származó vállalkozói nyeresége a) tőkeértékben, b) örökös évi járadékban kifejezve? 3. mekkora üzleti kamatlábbal fog jövedelmezni a birtokos 200.000 K-ás befektetése?

A Bialowieska-erdő és a Tanew-menti erdők. Az erdők a mai hadviselés terén jelentékeny szerepet visznek. Mig régebben a nagy hadseregek rendszerint elkerülték az erdős területeket, amelyekben csak kisebb csapatok csatároztak, addig ebben a mostani világháboruban a harcok fontos mozzanatai fűződnek nagy kiterjedésű erdőségekhez, amelyekben néhol már egy év óta állandó súlyos harcok folynak. Elég erre nézve a nyugati harctér eseményeire, az Argonnokban és e Vogézekben vívott makacs küzdelmekre utalnunk, de sokkal közelebb eső példáink is vannak, a Kárpátok erdős oldalai, amelyek több mint fél éven át szintén az óriással való szívós, emberfeletti erőmegfeszítést igénylő viaskodás színterei voltak.

Amióta a harcok a Kárpátoktól északra, messze a lengyel és orosz síkságok mélyén folynak, a szövetséges csapatok két nagy erdős vidéken vonultak át, anélkül, hogy ezeken az ellenség oly hosszas ellentállást fejthetett volna ki, mint a fennebb említett esetekben. Az egyik az ugynevezett Tanew-régió, amely Galiczia középső részétől északra, közel a monarchia határához fekszik, a másik a Varsótól keletre a Bialowieska-erdő. Előbbin főként osztrák és magyar, utóbbin német csapatok vonultak át.

A Tanew folyót környékező vidék erdeiben az erdeifenyő az uralkodó, amely a homoktalajt borítja, s jelentékenyebb mértékben csak az erdő északi szegélyén keveredik a kocsános tölgygyel, a bükkal, gyertyánnal, rezgőnyárral. Az erdő belseje futóhomokból áll, amelyet néhány lapos domborulat és számos mocsár szakít meg, utóbbiak a vízfolyások mentén. Az erdeifenyő között csak elvétve látni egy-egy luczfenyőt, gyakoribb mint járulékos fanem a nyír, rezgőnyár, a folyó és mellékpatajai mentén pedig éger és sűrű füzesek láthatók. Ott járt szakemberek nyilatkozata szerint az erdők állapota nemcsak a Tanew-régióban, hanem általában Orosz-Lengyelországban nem rossz, sőt az erdeifenyő kiválóan szép állományokat is alkot.

Az óriási Bialowieska-erdő terepviszonyai hasonlóak. Jelentéktelen emelkedésekkel bír, amelyek mégis a Bug, Njemen és Pripet között vízválasztót alkotnak. Egyébképen főként mocsaras őserdő, agyagos talajjal. Az eltérő talaj daczára itt is az erdeifenyő a tulnyomó. Ez az erdő a csár gondosan őrzött vadászterülete volt,

amely arról volt híres, hogy Európában még ezen a helyen élt néhány bölény, az eredeti állomány maradványai. A háboru vihara valószínűleg ezeket is megfosztotta utolsó otthonuktól.

Elszámolás a Mensa Academica czéljaira befolyt adományokról. A főiskolai „Diákasztal” vezetősége őszinte és hálás köszönetének kifejezésével ujabban a következő adományokat nyugtázza: a folyó évi államsegély második részlete 1000 K, Selmeicz- és Bélabánya szab. kir. város 100 K. *Az elnökség.*

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtisztai létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Burdáts* János m. kir. erdőtanácsost Nagybányáról Szászsebesre (hivatalfőnöknek), *Vollnhofer* Pál m. kir. főerdőmérnököt Liptóújvárról Szászsebesre (a központi szolgálathoz), *Kostialik* János m. kir. főerdőmérnököt pedig a liptóújvári m. kir. erdőrendezőség vezetése alóli egyidejű felmentése mellett beosztotta a liptóújvári m. kir. főerdőhivatalhoz (központi szolgálatra).

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter a szolgálat érdekében áthelyezte *Bayer* Ágoston m. kir. erdőtanácsost Strezakerczisóról Gödöllőre (pénztárosnak), *Winkler* Miklós m. kir. erdőtanácsost Gödöllőről Nagybányára (építésvezetőnek), *Furherr* János m. kir. főerdőmérnököt Galgamácsáról Gödöllőre (a központi szolgálathoz).

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter a szolgálat érdekében áthelyezte *Soltész* Gyula m. kir. erdőmérnököt Ungvárról Nagybányára.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Rónai* Antal m. kir. erdőtanácsost Ujbányára (erdőgondnoknak), továbbá *Koralewsky* Géza és *Pribnow* Pál m. kir. főerdőmérnököket Beszterczére a m. kir. erdőigazgatósághoz (központi szolgálatra).

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Bodor* Gábor erdőtanácsost Varannóról Sátoraljaujhelyre (hivatalfőnöknek), *Antalóczy* János m. kir. erdőmérnökgyakornokot pedig áthelyezte Csikszeredáról Sátoraljaujhelyre s beosztotta az ottani m. kir. állami erdőhivatalhoz.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Hepke* Arthur m. kir. alerdőfelügyelőt m. kir. főerdőmérnöki minőségben Aradra, az aradi m. kir. állami erdőhivatalhoz erdőgondnoknak, *Szabó* Kálmán kir. alerdőfelügyelőt Máramarosszigetre, a máramarosszigeti és *Barrois* Andor kir. alerdőfelügyelőt Maros-Vásárhelyre, a marosvásárhelyi kir. erdőfelügyelőséghez.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter az erdészeti segédhivatali tisztii személyzet létszámában *Veréb* Mihály m. kir. irodasegéd tisztet m. kir. irodatiszté, *Wéber* Mihály m. kir. irodakezelési gyakornokot pedig m. kir. irodasegéd tiszté nevezte ki.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Timók* János m. kir. főerdőmérnököt Trencsénbe (a m. kir. állami erdőhivatalhoz), továbbá *Marton* Benedek m. kir. erdőmérnököt Brassóba, *Stefán* Gyula m. kir. segéderdőmérnököt Kézdivásárhelyre és *Nagy* Lajos m. kir. segéderdőmérnököt Feketehalomra (az ottani m. kir. járási erdőgondnokságokhoz), *Zalay* László m. kir. erdőmérnököt Máramarosszigetre (az ottani m. kir. állami erdőhivatalhoz) és *Szegedy* Oszkárt Topánfalvára (az ottani m. kir. járási erdőgondnokságához).

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Bertsik* Andor m. kir. erdőmérnököt Munkácsra és *Craciun* Bajó m. kir. segéderdőmérnököt Ilosvára (erdőgondnoknak), továbbá áthelyezte *Puksa* Endre m. kir. erdőmérnököt és *Schorscher* János m. kir. segéderdőmérnököt Királyhalmára, *Fekete* Lajos m. kir. segéderdőmérnököt Görgényszentimrére és *Tamás* János m. kir. díjtalan erdőmérnökgyakornokot Vadászerdőre és szolgálattételre beosztotta a királyhalmi, görgényszentimrei, illetőleg a vadászerdei m. kir. erdőőri szakiskolához.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Bartha* Sándor m. kir. főerdőmérnököt Segesvárra (erdőgondnoknak), *Szalántzy* László m. kir. erdőmérnököt Gyulafehérvárra (erdőgondnoknak), *Nagy* Samu m. kir. erdőmérnököt Csikszeredára (erdőgondnoknak).

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Ponner* Nándor m. kir. segéderdőmérnököt Beszterczére és beosztotta a beszterczei erdőigazgatósághoz.

ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA.

I.

A m. kir. minisztériumnak 2972/1915. M. E. számú rendelete
a tűzifakészletek bejelentéséről.

A magyar kir. minisztérium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §.

A tűzifakészleteket az alább következő §-okban foglalt rendelkezések értelmében be kell jelenteni.

2. §.

Bejelentés alá a tűzifából azok a készletek esnek:

a) amelyek a tűzifa termelésével és eladásával vagy a termelt tűzifa forgalombahozatalával foglalkozó erdőbirtokosok és kereskedők (egyének, jogi személyek, czégek) birtokában (kezelésében vagy őrizetében és pedig akár saját, akár idegen helyiségekben, vasuti, hajóállomási, városi vagy községi raktárakban, erdei rakodókon vagy a termelőhelyeken stb.) eladatlanul vannak és pedig tekintet nélkül arra, hogy a tűzifa rakáson van-e vagy sem; idetartoznak azok a készletek is, amelyek még a termelőhelyeken feldolgozás vagy összegyűjtés alatt vannak, amennyiben azok a most következő fűtési időszak alatt, vagyis az 1916. év márczius hó végéig eladásra kerülhetnek;

b) amelyek az *a)* pontban említett erdőbirtokosok és kereskedők (egyének, jogi személyek, czégek) birtokában (kezelésében, őrizetében és pedig akár saját, akár idegen helyiségekben, vasuti, hajóállomási, városi vagy községi raktárakban, erdei rakodókon vagy a termelőhelyeken stb.) vannak és már eladattak, de még nem szállítottak el a vevőnek és pedig szintén tekintet nélkül arra, hogy a tűzifa rakáson van-e vagy sem;

c) amelyeket az *a)* pont alá eső belföldi egyének vagy czégek forgalombahozatal céljára külföldről (Ausztriából is) megvettek, de amelyek még az eladónál vannak;

d) amelyeket a magyar szent korona országainak területén 1915. évi augusztus hó 15-től 1915. évi október hó 31-ig terjedő idő alatt forgalombahozatal céljára fognak termelni;

e) amelyeket a magyar szent korona országainak területére 1915. évi augusztus hó 15-ike és 1915. évi október hó 31-ike közötti időben forgalombahozatal céljára fognak behozni.

Azok a készletek, amelyek az *a)*, *b)* és *c)* pontok alá esnek, már most, azok pedig, amelyek a *d)* és az *e)* pontok alá esnek, előállításuk, illetőleg behozataluk után lesznek bejelentendők (lásd a 4. § 3. és 4. bekezdését).

3. §.

A bejelentést a 2. § *a)* és *b)* pontja alá tartozó esetekben az köteles megtenni, akinek birtokában (kezelésben, őrizetében) a bejelentendő tűzifakészletek vannak.

Azt a készletet, amely valamely beraktározással vagy fuvarozással foglalkozó cégnél vagy egyénnél van elhelyezve, az köteles bejelenteni, aki azt megőrzés vagy fuvarozás végett elhelyezte, kivéve azt az esetet, amikor a beraktározott árut külföldi cég vagy egyén helyezte el, mert ilyen esetben a beraktározó vagy fuvarozó vállalat köteles a bejelentés megtételére.

A 2. § *c)* és *e)* pontjai alá tartozó esetekben a vevő, a 2. § *d)* pontja alá tartozó esetekben pedig a tűzifa termeltetője köteles a bejelentésre.

4. §.

A bejelentést mindenkinek, aki erre köteles, közvetlenül a m. kir. központi statisztikai hivatalhoz (Budapest, II. ker., Heltai-Ferencz-utca 5—7. szám) kell beküldeni.

A bejelentéshez az idecsatolt minta szerinti bejelentőlapot (lapokat) kell használni. Ilyen bejelentőlapok a m. kir. központi statisztikai hivatalnál (Budapest, II. kerület, Heltai-Ferencz-utca 5—7. szám), továbbá kis- és nagyközségekben az előljáróságnál, rendezett tanácsu és törvényhatósági joggal felruházott városokban, valamint Fiume városában és kerületében a polgármesternél, Budapest székesfővárosában a kerületi előljáróságoknál ingyen kaphatók. Ugyanezen minta szerint a bejelentőlapot maga a bejelentő is elkészítheti.

5. A 4. pont alatti mennyiség kinek vagy kiknek adatott el?	A vevő (vevők) neve és lakóhelye												
6. Mennyi az a tűzifamennyiség, melyet bejelentő külföldről (Ausztriából) megvett, de amely még eladónál van (l. a rendelet 2. § e) pontját)	a) cser, bűkk és gyertyán												
	b) tölgy												
	c) ákác												
	d) fenyőfélék												
	e) nyár és yír												
7. Kínél vagy kikenél és hol van elhelyezve a 6. pont alatti mennyiség?	Név:												
	Ország:												
	Község:												

A fenti adatok helyességét igazolom és a tuloldali rendelet határozmányait tudomásul vettem.

Kelt 1915. hó án
 én

A bejelentő aláírása (a czég bélyegzője).

Megjegyzések: 1. A „mennyiségegység megnevezése“ című rovatba pontosan be kell írni, hogy a bejelentett készlet mennyisége milyen egységben (ütköbméter, méteröl, bécsiöl, kilogramm, vagon stb.) van kimutatva.

2. A 2. rovatban az első bejelentés alkalmával (augusztus 15-iki bejelentés) a rendelet 2. §-ának a) és b) pontjai alá eső készletek **együttesen** jelentendők be. A rendelet 2. §-ának d) és e) pontjai alá eső készletek csak a második bejelentés alkalmával (október 31-iki bejelentés) jelentendők be és pedig a 2. rovat b) jelű hasábjában.

3. A 3. rovatba pontosan beírandó, hogy a készlet hol van elhelyezve (vasuti vagy hajóállomáson, városi vagy községi faraktárban, erdei rakodón, termelési helyen stb.). Ha a készlet több helyen van elhelyezve, ebben az esetben az is kimutatandó, hogy az egyes helyeken a készletből mekkora mennyiség van elhelyezve.

4. Az 5. rovatban a vevők neve pontosan feltüntetendő. Ha az adatok ebbe a rovatba helyszüke miatt nem volnának mind bejegyezhetők, akkor azok külön kimutatásba foglalandók s ez a külön kimutatás a bejelentőlaphoz csatolandó.

5. Ugyanílyen külön kimutatás csatolandó a bejelentőlaphoz a 3. és 7. rovatokra vonatkozólag abban az esetben, ha az idevonatkozó adatok helyszüke miatt mind nem jegyezhetők be ezekbe a rovatokba.

6. A rendelet 4. §-ának 4-ik bekezdése szerint az 1915. október 31-iki állapotnak megfelelően teendő bejelentés ugyanilyen bejelentőlapon eszközözlendő. Az 1915. augusztus 15-iki állapottal szemben mutatkozó apadás oka (rendelet 4. §-ának 4-ik bekezdése) a bejelentőlapon sorolandó fel. Az 1915. augusztus 15-iki (augusztus 25-ig betérjesztendő) bejelentőlapok I. sz., az 1915. október 31-iki (november 8-ig betérjesztendő) bejelentőlapok pedig II. sz. jelzéssel látandók el.

A 2. § *a), b) és c)* pontjai alá tartozó tűzifamennyiségeket az 1915. évi augusztus hó 15. napján volt állapotnak megfelelően legkésőbb 1915. évi augusztus hó 25-ig kell bejelenteni.

A 2. § *d) és e)* pontjai alá eső azt a tűzifamennyiséget, amelyet 1915. évi augusztus 15. napja után termelnek, illetőleg 1915. augusztus 15. napja után fognak a magyar szent korona országainak területére behozni, az 1915. évi október hó 31. napján talált állapotnak megfelelően legkésőbb 1915. évi november hó 8-ig kell bejelenteni. Ugyanakkor az 1915. évi augusztus hó 15-ike óta a tűzifakészletekben beállott apadás okát is be kell jelenteni.

A bejelentőlapot postai uton való beküldés esetében legkésőbb a határidő utolsó napján kell postára adni.

5. §.

A 2. § *a), b) és d)* pontjai alá eső készletek községek szerint külön-külön jelentendők be, vagyis minden egyes község határában meglevő készletről külön-külön bejelentőlapok állítandók ki.

A 2. § *c) és e)* pontjai alá eső készletek külön-külön bejelentőlapokon, de egy-egy összegben jelentendők be.

6. §.

A bejelentésre kötelezettek a bejelentett tűzifakészletekről pontos raktárkönyvet tartoznak vezetni oly módon, hogy abból a készlet mennyiségének változása és az, hogy hova fordított, bármikor megállapítható legyen.

Elidegenítés esetében a raktárkönyvben a megszerző fél nevét és lakóhelyét, ha pedig az áru már elszállított, azt is fel kell jegyezni, hogy mikor és hova küldetett.

7. §.

A közigazgatási hatóságnak jogában áll az 1914: L. t.-cz. 2. §-a értelmében a bejelentett adatok helyességének megállapítása céljából a bejelentésre kötelezettnek bárhol található készleteit, raktárait és üzleti könyveit megvizsgálni.

8. §.

Aki a 2. § szerint bejelentés alá eső tűzifakészletét be nem jelenti vagy nem a valóságnak megfelelően jelenti be, a hatóság előtt eltitkolja vagy az ellenőrzést megghusítja, az — amennyiben

cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követel el és az 1914: L. t.-cz. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőribüntető bíróságnak, a székesfővárosi államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

Horvát-Szlavonországokban e kihágás miatt az ott érvényes jogszabályok szerint hivatott hatóságok járnak el.

9. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya kiterjed a magyar szent korona országainak egész területére; Horvát-Szlavonországokban azonban a bejelentési kötelezettség végrehajtása céljából szükséges rendelkezéseket a bán teszi közzé.

Kelt Budapesten, 1915. évi augusztus hó 10. napján.

Gróf Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök.

II.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap intéző bizottságának 1915. évi július hó 21-én tartott rendes évnegyedes üléséről.

Jelen voltak: Téglás Károly miniszteri tanácsos, h. elnök, Kozma István m. kir. főerdőtanácsos, előadó, Nagy Károly, Gyöngyössy Béla, Péch Kálmán miniszteri tanácsosok, Rochlitz Dezső, Arató Gyula, Kovács Gábor, Kaán Károly, Ulreich Gyula, Kacsanovszky József főerdőtanácsosok, Biloveczky Béla főerdőmérnök, bizottsági tagok, Térfi Béla m. kir. erdőtanácsos, a bizottság jegyzője és Geyer H. Viktor m. kir. erdőszámvizsgáló, az alap számvevője.

Elnök üdvözlővén a megjelent bizottsági tagokat, bejelenti, hogy a földmivelésügyi miniszter ur Ónagyméltósága Bokor Róbert halálával megüresedett bizottsági tagsági helyre Ulreich Gyulát nevezte ki.

Bejelenti továbbá, hogy Kócsy János bizottsági tag távolmaradását hivatalos elfoglaltságával kimentette.

A bizottság a jelentést tudomásul veszi.

**Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező
alap vagyonának álladéka 1914/15. év IV. negyedének végén:**

Folyószám	Megnevezés	A m. kir. posta- takarékpénztárnál		A magyar földhitel- intézet országos szövetségénél (Altruista banknál)		Jegyzet	
		készpénzben		értékpapírban			
		K	f	K	f	K	f
1.	Álladék a múlt negyed végén	9882	03	2593	75	425000	—
	<i>Bevétel a folyó évnegyedben:</i>						
2.	Járlékok, adományok	10893	54	—	—	—	—
3.	Gyümölcsöző tőkék kamata	—	—	8365	—	—	—
4.	Különféle bevételek	—	—	—	—	—	—
5.	Átutalások {a postatak. pénzt.-hoz az Altruista bankhoz	10000	—	—	—	—	—
6.	Értékpapírok eladásából	—	—	—	—	—	—
7.	Átfutó bevételek	—	—	—	—	—	—
8.	Vásárolt értékpapírok	—	—	—	—	—	1. kiadás 6. tétel
	Összesen	30775	57	5771	25	425000	—
	<i>Kiadás a folyó évnegyedben:</i>						
1.	Kiadás az a. aptőkéből	—	—	—	—	—	—
2.	Kifizetett segélydíjak	24980	—	—	—	—	—
3.	Kezelési kiadások	40	61	—	—	—	—
4.	Különféle kiadások	—	—	—	—	—	—
5.	Átutalások {a postatak. pénzt.-tól az Altruista banktól	—	—	10000	—	—	—
6.	Értékpapírok vásárlása	—	—	—	—	—	1. bevétel 8. tétel
7.	Átfutó kiadások	—	—	—	—	—	—
8.	Eladott értékpapírok	—	—	—	—	—	—
	Összesen	25020	61	10000	—	—	—
	Levonva a bevételből a kiadást, mutatkozik tiszta vagyon	5754	96	4228	75	425000	—
	Ebből az összegből esik:			426526	21	—	—
	1. alaptőkére	—	—	327441	70	—	—
	2. tartaléktőkére	—	—	34764	51	—	—
	3. folyó kezelésre	—	—	64320	—	—	—
	A folyó kezelésnél kimutatott összegeből esik:						
	a) 1914/1915. évre engedélye- zett segélyekre	—	—	3920	—	—	—
	b) 1915/1916. évre engedélye- zett segélyekre	—	—	60400	—	—	—
	c) 1914/1915. évi tiszta jöve- delem	—	—	—	—	—	—

Budapest. 1915. évi július hó 1-én.

Geyer H. Viktor s. k.

m. kir. erdőszámvizsgáló, az alap számvevője.

1. Jegyző felolvassa az 1914/1915. évi zárszámadás megvizsgálására kiküldött bizottság alábbi jelentését:

Tekintetes Intéző Bizottság! Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap intéző bizottságának 1915. évi 110. számú elnöki intézkedésével alulirottak az alap 1914/1915. évre vonatkozó zárszámadás megvizsgálásával megbízatván, tisztelettel jelentjük, hogy megbízatásunknak megfelelően a zárszámadást az alap naplójával, főkönyvével és a számadási okmányokkal megegyezőnek és helyesen összeállítottanak találtuk. 1. A most megvizsgált zárszámadás szerint az 1915/1916. tanévben kerek 60.400 K volna fordítható segélyezésre, míg az elmúlt tanévben ily célra 74.500 K fordított s így a segélyösszegben 14.100 K érzékeny visszaesés állana elő. Hogy ez elkerülhető legyen, alulirottak tisztelettel javasoljuk, hogy a jövő tanévben is ugyanannyi, mint az elmúlt tanévben, vagyis 74.500 K fordíttassék segélyezésre olyformán, hogy az alap tiszta jövedelmének $\frac{4}{5}$ része (60420.83), kereken 60.400 K a tartaléktőkéből 14.100 K-val 74.500 K-ra kiegészíttessék. Javasoljuk 2. hogy a tekintetes intéző bizottság a zárszámadást jóváhagyni és 3. hogy az alap számvevője részére a szokásos felmentvényt megadni sziveskedjék. Budapest, 1915. évi július hó 14-én. Kozma István s. k., Arató Gyula s. k., Nagy Károly s. k.

A bizottság a jelentést tudomásul véve, a maga részéről elhatározza, hogy a zárszámadás szerint segélyezésre fordítható 60.400 K összeget a tartaléktőkéből 74.500 K-ra egészíti ki, illetve a földmívelésügyi miniszter ur Önagyméltósága elé ily értelmű javaslatot terjeszt.

Minthogy továbbá ugy a zárszámadásban, mint a pénztári jelentésben ez a kiegészítés már keresztül lett vezetve, jöllehet ugy a zárszámadásnak, mint a pénztári jelentésnek az 1915. évi június hó 30-iki állapotot kell feltüntetnie, kimondja a bizottság, hogy ugy a zárszámadást, mint a pénztári jelentést az akkori tényleges állapothoz megfelelően helyesbített, vagyis a tartaléktőkét 34.764 K 51 f-rel, az 1915/1916. évi segélyezésekre kiosztható összeget pedig 60.400 K-val tünteti fel.

2. Jegyző bemutatja Polgárdi Béla erdőmérnök bejelentését, mely szerint Loránt fiát betegsége miatt folyó évi május havában a tanintézetből kivette.

Bizottság a bejelentést tudomásul véve, a juniusi segélyrészletet, vagyis 20 K-t a tartaléktőkéhez csatolni rendeli.

4. Jegyző bemutatja Hoos Ernő erdőtanácsos bejelentését, mely szerint Margit leányát az elmúlt tanévben beíratta ugyan a máramarosszigeti felsőbb leányiskolába, mikor azonban az orosz betörés elől menekülni volt kénytelen, a tanintézetből kivette s gyermeke azóta magánuton sem tanult.

A bizottság a bejelentést tudomásul véve, a november-június havi segélyrészleteknek, vagyis 160 K-nak a tartaléktőkéhez csatolását rendeli el.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

K. m. f.

Kozma István s. k.
m. kir. főerdőtanácsos, előadó.

Téglás Károly s. k.
miniszteri tanácsos, h. elnök.

Térfi Béla s. k.
m. kir. erdőtanácsos, a bizottság jegyzője.

III.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap intéző bizottságának 1915. évi augusztus hó 6-án tartott rendes évnegyedes ülésén.

Jelen voltak: Rochlitz Dezső m. kir. főerdőtanácsos, h. elnök, Kozma István m. kir. főerdőtanácsos, előadó, Arató Gyula, Rappensberger Andor, Kovács Gábor, Pajer István, Kacsanovszky József főerdőtanácsosok, Lukács József főerdőszámvetőtanácsos, Gruber Gyula, Ráduly János erdőtanácsosok, bizottsági tagok Geyer H. Viktor erdőszámvizsgáló, az alap számvevője és Térfi Béla erdőtanácsos, az alap jegyzője.

Elnök üdvözlőlvén a megjelent bizottsági tagokat, bejelenti, hogy Kócsy János miniszteri tanácsos, bizottsági tag távolmaradását hivatalos elfoglaltságával kimentette.

1. Jegyző javaslatot tesz, hogy az alap vagyonának számvitelére vonatkozó utasításnak a tartaléktőke képzése folytán szükségessé váló módosítására, illetve a vonatkozó tervezet elkészítésére albizottság küldessék ki.

A bizottság az előadón és számvevőn kívül Péch Kálmán miniszteri tanácsost és a miniszteri számvevőség erdészeti csoportjának főnökét küldi ki.

2. Jegyző bejelenti, hogy Szuchevich Sándor ny. m. kir. erdőmérnök a leányának adományozott 300 K segélyt nem veheti igénybe, mert leánya az elmúlt tanévben nemcsak iskolába nem járt, hanem magánuton sem tanult.

A bizottság a segély beszüntetését és újabb segélyezésekre leendő fordítását határozza el, egyuttal javaslatba hozván, hogy ennek a 300 koronának felhasználásával Lengyel Viktor Edit leányának, továbbá Soós Elek Andor fiának és végül Kriszta Gyula Irén leányának adományozott 200—200 K segély a házon kívüli taníttatással járó nagy költségekre való tekintettel 300—300 koronára fel emeltessék.

3. Jegyző bemutatja a közzétett pályázati felhívás folytán beérkezett segélykérvényeket.

Beérkezett összesen 241 kérvény, melyben 159 fiu és 177 leány, összesen tehát 336 gyermek részére kérnek segélyt,

Egyuttal, mielőtt a tulajdonképeni segélyezési javaslatot bemutatná, előterjesztést tesz aziránt, hogy az alapszabályzat vonatkozó rendelkezéseinek módosításával a segélyezés a tanítóképzőkbe járó fiugyermekekre is kiterjesztessék.

A segélyben részesülésre nézve a szabályzatban foglalt rendelkezéseknek, valamint a fenti módosításnak alkalmazása folytán a pályázatból kiesik 25 gyermek és pedig:

- a) 8 gyermek meg nem felelő tanintézet miatt;
- b) 10 gyermek meg nem felelő bizonyítvány miatt;
- c) 1 gyermek, mert 800 K ösztöndíjjal ellátottnak volt tekintendő;
- d) 2 gyermek, mert szülője a kérvényt elkésve nyújtotta be és végül

e) 4 gyermek, mert egy tisztviselőnek két, illetve három gyermeke csak akkor segélyezhető, ha az illetőnek legalább négy, illetőleg öt ellátatlan gyermeke van.

A folyó évben segélyezésre fordítható 74.500 K szétosztásánál tehát a javaslat szerint csak 311 gyermek volt tekintetbe vehető, kik az előadói javaslatban a reászorultság sorrendjében vétettek fel.

A bizottság beható eszmecsere után kimondja, hogy:

a) a segélyezésnek a tanítóképzők tanulóira leendő kiterjesztését a maga részéről megokoltnak tartja;

b) az elkésett segélykérvényt ez alkalommal figyelembe nem veheti; abban az esetben azonban, ha a folyamodó nyugdíjas özvegy beigazolja, hogy a pályázati határidőről az erdőhatóság őt nem értesítette, legközelebbi ülésben hozandó határozatával javaslatba fogja hozni, hogy az esetleg felszabaduló segélyösszeg felhasználásával gyermekei segélyben részesíttessenek;

c) az előadói javaslatot magáévá teszi s azt, mint saját javaslatát jóváhagyás és a segélyeknek a jövő tanévre való adományozás végett jelen jegyzőkönyvvel együtt a földmivelésügyi miniszter ur elé terjeszti.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

K. m. f.

Kozma István s. k.

Térfi Béla s. k.

Rochlitz Dezső s. k.

m. kir. főerdőtan., előadó.

m. kir. erdőtan., jegyző.

m. kir. főerdőtan., h. elnök.

IV.

Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alapból az 1915/16. tanévre segélyt nyertek:

a) *Egyenként 500 K-t* az alábbi atyátlan, anyátlan árvák: Ercsényi Margit, Mjazovszky Ilona és Jerbič Zdravko.

b) *Egyenként 400 K-t* az alábbi atyátlan árvák, kiknek nevelési járuléka, illetve anyjuknak nyugdíja még a régi nyugdíjtörvény alapján lett megállapítva:

Früstök Éva és Márta, Németh Ilona, Loványi János, Gerő László, Páll Tamás, Hrabovszky Zoltán és Oszkár, Lohr Margit és Viola, Szeniczky Dóra, Palkó Anna, Giller Márta, Folkmann János, Szepesházi János, Lehoczky Árpád, Schmotzer Margit, Huszár Ferencz és Erzsi, Nemes Géza és Ilona, Tauber Magda, Wittich István, Drenovac Nedelyka, Veress István és Mária, Zsuffa Kálmán és Jolán, Szentpály Kálmán, Mészáros Gizella, Schlachta György és Erzsi, Darkó Gábor, Jolán és Izabella.

c) *Egyenként 300 K-t* 1. az alábbi atyátlan árvák, kiknek nevelési járuléka, illetve anyjuknak nyugdíja már az új nyugdíjtörvény alapján lett megállapítva.

Greguss Alicze, Batta István és Rózsi, Pfundtner Ernő és Károly, Koschatzky Elemér, Szmik Viktor, Ludmann Margit, Lakner Béla és István, Hámon László, Halmágyi Margit, Heim János, Bosnyák Gizella, Pataki Katinka, Debreczy Erzsi, Zachár Sári, Uitz Imre és Guidó és Zachár Sándor ;

2. tisztviselőknél alábbi, házon kívül tanuló gyermekei :

Fangh Valéria, Szuchevich Julia, Füley Aladár, Munteán Livius, Kadácsi Géza, Boeriu Laura, Schmidt Ilona, Jancsó Ilona, Hamar Etel, Vassányi István, Kayser Lajos, Hajdu Margit, Ladányi Jenő, Boér Piroška, Furherr Magda, Sikó Ilona, Hajdu Sándor, Brausil Stefánia, Parragh Ilona, Szakmáry József, Benedek Béla, Krajnyák Róbert, Lehoczky György, Bodor Gizella.

d) *Egyenként 200 K-t* Ittu Romulus, Silvius és Silvia, Vukovic Mária és Anna, Gyenge Margit, Rochlitz Márta, Belházy Ilona, Munteanu Irén, Szepesi Gusztáv, Kadácsi Árpád és Aranka, Hohoss Elemér és Mária, Tartoll Melánia, Apáti János és József, Tölgyes István és Erzsi, Jancsó Zsófi, Vajda András, Péter és Ákos, Sziagyártó Erzsi, Gaál József, Kovalitzky József, Gyurcsó Endre, Stréter Mária, Szepessy Jolán, Kakas Zoltán, Szecskay László, Cotteli József, Pál János és Erzsi, Iváskó Ottilia, Lengyel Edit, Zimann Zoltán, Pauer Magda, Orencsák Valéria, Hajdu Rezső és Edit, Ziegler Karolin és Edit, Ladányi Béla, Geschwind Ervin, Kotzmann Mária, Metzger Jozefin, Zalay Endre, Székács Vilma, Lux Adorján, Pásztor István és Margit, Schwarz Margit és Elza, Furherr Olga, Sikó Rózsi, Hajdu Erzsi, Popovits Emil, Gulyás Jenő, Plachy Ilona, Szamolányi Zoltán, Horváth Margit, Kovács Károly, Szelezky Zoltán, Dióssy Mária, Polgárdi Ágota, Stégmeier Ödön, Fábián Kamill, Kralovanszky József és Jolán, Seyfried Elza, Buhescu János, Ilona, Mariska, Trauer Olivér és Hubert, Bartha Aranka és Erzsi, Papp Hedvig és Margit, Binder Béla és Katalin, Sipos Gábor és Ilona, Kolozs Irén, Reschner Hajnalka, Winkler Tibor, Szabó Judit, Saád Andor, Joós Andor, Urbanszky Margit, Ranku Arzen, Fejér Antal, Papp Elek, Sziklay Katalin, Parragh Sári, Borbáth Leona és Juczi, Aschner Imre és Magda, Weszely Adrien, Huszár Ilona, Spielhaupter Vilma, Béky László, Urszinyi Dezső, Nyitray Mária, Jamnitzky Árpád és Valéria, Szakmáry Francziska, Székely Zoltán, Demeczky Antal és Paulin, Biloveszky Emilia és Erzsi, Bihari Margit, Kovács István és Erzsi, Koralewszky Géza, Várjon Margit, Jeszenszky Ferencz, Hamernyik Béla, Beyer János, Földváry László, Fischer Károly, Kovács Rózsika, Medveczky Sándor, Habel Erna, Vallent Ervin, Brannich Aranka, Kovács Ákos, Puchreiner Henrik, Bészler Sári, Oszterlamm Klára, Ajtay Jenő, Tomka Margit, Takács Miklós, Ilona és Katalin, Végh László és Pál, Erdődy László, Krausz Ernő, Konok Péter, Günther Dalma, Kmetonyi István, Csegezy Kálmán, Vály Ferencz, Bohunitzky Endre, Biró Ervin, Mezey Andor, Margit és Klára, Napholtz Zoltán, Benedek Ilona és Elma, Krajnyák Vera, Ambrus Loránt, Saenger Edit, Kolossy Imre, Pöschl Aranka, Ferentzy Ágnes, Bodnár Richárd és Mária, Szabó István, Bárdos Márton, Judit és Ervin, Szántó Ilona és Ella, Gábor Anna és Matild, Payer Alicze, Ivanich Vilma, Gyarmathy István, Bossányi Gyula, Krisán Stefánia, Székely Gizella és Antonia, Hoffmann Sándor és Erzsi, Gründl Emma és Vilma, Koós Margit, Pausinger Mariska, Wilhelmb Endre, Pálka Erzsi, Kriszta Irén,

Hantos Etelka, Imre Stefánia, Muraközy Sári, Mike Gyula, Ráner Margit, Sailer György, Seh Károly, Kovács Zoltán, Kiss Pál és Magda, Páll Margit, Petényi Lenke, Csopey Katicza, Korzenszky Eleonora, Szécsi Éva, Terényi Edit, Spanyol Béla, Polacsek Ferencz és Dragicza, Gabnay Ferencz, Mariányi Zoltán és Miklós, Rejtő Oszkár, Bodor Géza és Juliska, Bogdán Margit és Malvin, Nagy Endre, József és Ferencz, Chrenóczy Nagy Elemér és Edit, Héjas Magda, Tomassek Angela, Somoghy Erzs, Ratkovszky Ferencz, Péch István, Zoltán és Endre, Szentimrey Béla, Záreczky Márta, Geyer H. Géza.

Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések 1915. évi augusztus hóban.

A rövidítések magyarázata:

Az ákácza monografiája	— — — = Am.	Hadisegély	— — — = Hdsg.
Alapítványi kamat	— — — = ak.	Hazánk házi faipara (Gaul Károly)	— = H. F.
Alapítványi tőketörlesztés	— — — = att.	Hirdetési díj az E. L.	— — — = hd.
Áltiszti segélyalap	— — — = Asa.	Hirdetési díj az „Erdő”-ben	— — — = Ehd.
Átfutó bevétel	— — — = áb.	Hirsch Istvánné, szül. Kraft Anna	
Báró Bánffy D. alapítvány	— — — = BBa.	segélyalapítvány	— — — = H. I. a.
Bedő Albert alapítvány	— — — = BAa.	Időközi kamatok (takarékpénztári)	— — — = ik.
Bükküzifa romlása stb.	— — — = Btr.	Kedvezményes lapdíj	— — — = kld.
Egyéb bevétel	— — — = Egy.	Készpénzalapítvány	— — — = k. a.
Erdői facsemeték nevelése	— — — = Ecs.	Külföldi fanemek tenyésztése	— — — = Kft.
Erdészeti Géptan	— — — = Egt.	Lakbér	— — — = lb.
Erdészeti Lapok egyes füzetek	— — — = EL.	Lapdíj (Erd. Lapok)	— — — = ld.
Erdészeti Növénytan II. rész	— — — = Nvt. II.	Legelő-erdők berendezése	— — — = M. L.
Erdészeti rendeletek tára	— — — = Ert.	Magyar Erdészeti Oklevéltár	— — — = EOT.
Erdészeti zsebnaptár	— — — = Npt.	Népszerű növénytan	— — — = N. Nvt.
„Erdő” című lap	— — — = Eld.	Perköltség	— — — = Prk.
Erdőbecslés II. kiadás	— — — = Ebt.	Postaköltség	— — — = pk.
Erdőőr	— — — = Eö.	Rendkívüli bevétel	— — — = rb.
Erdőrendezést (Bel.)	— — — = Rz.	Rendszeres növénytan I. R.	— — — = Rnt. I.
Erdőrendezést (Fekete)	— — — = Rzf.	Szállaló Erdők Berendezése	— — — = Szeb.
Érzsébet királyné alapítvány	— — — = E. a.	Tagsági díj	— — — = td.
Értékpapírok kamatai	— — — = Ék.	Tangens-táblázatok	— — — = Tt.
Értekezések az erdőrendezés köréből	— — — = Ee.	Gr. Tisza Lajos-alapítvány	— — — = TLa.
A fenyőfélék fájának összehasonlító		Titkári nyugdíjalap	— — — = t. ny. a.
szövegtana	— — — = Fösz.	Tölgy és Tenyésztése	— — — = Töt.
Fából készült cukor és alkohol	— — — = Fcza.	Wagner Károly alapítvány	— — — = WKa.

Ajtay Jenő td. 16.—. Bund Károly üb. 2:50. Ifj. Belházy Gyula td. 16.—.
Bendik J. Gyula npt. 2.—, pk. —45. Bodó Károly td. 16.—. Brosek Pál td. 16.—.
Borsai közbirt. td. 16.—, pk. —35. Barczarozsnyó község hd. 22:15. Beszterce-
bánya város hd. 46:15. Dr. Bedő Albert lb. 175.—, üb. 3:50. Czillinger János eb.
450.—, üb. 1.—. Özv. Domonkos Sándorné ak. 3.—. Drenovác Géza Eö. 6.—,
pk. —55. Deák Ferencz Eö. 6.—, pk. —55. Duzmath Imre npt. 3.—, pk. —50.
Erdő cz. lapra 162:27. Földhitelintézet ék. 8:62. Földes Tibor td. 32.—. Dr. Fodor
László td. 16.—. Fejes Lajos Eö. 6.—, pk. —55. Fortenbacher Károly ld. 16.—.
Földmiv. min. hd. 140.—. Gaal Károly lb. 150.—, üb. 1:50. Hajdu Rezső ak.
16:35. Hénel Béla td. 16:35. Özv. Hirsch Istvánné H. J. a. 100.—. Huttya Pál
td. 20.—. Ipach Ede lb. 277.—, üb. 3.—. Kovássy Kálmán td. 20.—. Kohn
Henrik npt. 6.—. Kutasi Béla td. 16.—, pk. —35, td. 32.—. Lehoczky János lb.
60.—, üb. 1.—. Lippai főerdőhiv. hd. 19:80. Liptóújrési főerdőhiv. hd. 20.—.
Lende Ede Ecs. 3.—, pk. —45. Muzdeka Damján td. 16:35. Magyar János td.
8.—. Maurer Antal td. 8.—. Nagy Samu td. 32.—. Oszterer Károly eb. 1.—. Payer
Artur td. 16.—, pk. —55. Pintér János Eö. 6.—, pk. —55. Persián Iván lb. 53.—,
üb. 1.—. Peiszerle Pál td. 32:35. Ressel István td. 16:35. Dr. Reitzer László lb. 440.
üb. 1.—. Báró Radvánszky Antal td. 16:35. Rigan Sámuel td. 16.—. Radonics János
Eö. 6.—, pk. —55. Rákossy István Eö. 6.—, pk. —55. Reisinger Rezső npt. 3.—. Özv.
Székács Ferenczné lb. 680.—, üb. 2:50. Sterba D. Szabolcs td. 16:35. Szabó Kálmán
(battonyai) td. 5.—. Sébor János td. 16.—. Szadeczky Miklós td. 16.—. Sangeorgian J.
d. 16.—. Schmuck Béla Eö. 6.—, pk. —55. Tavy Gusztáv lb. 400.—, üb. 4.—.
Tamás Gyula td. 32.—. Temesvár város hd. 17:64. Takács Ferencz td. 16:35.
Török Miklós td. 64.—. Timár Béla Btr. 1.—. Ifj. Thobiás Gyula npt. 2.—, pk.
45.—. Vassányi M. István td. 16.—, pk. —35.

Az „Erdészeti Lapok“ 1915. évi XVII—XVIII. füzetének HIRDETÉSEI.

**Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért
a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.**

Dijszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint *a)* faeladási hirdetéseknel 30 fillér, *b)* más hirdetéseknel 20 fillér. Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetések másfélszeres egységgel számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Külön mellékletek 25 gramm súlyig 70 koronáért, azontul 25 grammonként 25 koronával magasabb árért mellékeltek.

Faeladási hirdetmény. Gróf Zichy Béla jószágigazgatósága f. évi október hó 15-én délelőtt 11 órakor zárt írásbeli ajánlatok után eladja a vrászlói uradalomhoz tartozó Kopetlanszky nevű, mintegy 39 magyar hold kiterjedésű erdőrészben mintegy 3600 m³ erdeifenyő mű- és tűzifára becsült fakészletet tövön az erdőn egy, esetleg két évi kitermelésre.

Kikiáltási ár 35.000 K, bánatpénz 3500 K, mely összeg vagy készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a budapesti központi jószágigazgatóságnál (IV., Ferencz-József-rakpart 27. szám) leteendő, vagy a zárt írásbeli ajánlattal egyidejűleg postán beküldendő.

A részletes szerződési feltételek a fenti jószágigazgatóságnál, vagy a gamás-tuskói (Somogy vm.) uradalmi erdőfelügyelőségél betekintheők.

Az erdő a Déli vasut komárvárosi állomástól 10—12 km-nyire fekszik, hová lőüzemre berendezett iparvasut vezet, mely esetleg vevőnek használatára állhat.

A területért és fatömegért az uradalom nem szavatol, ellenben az erdő megtekinthető és felbecsülhető. Érdeklődőkért az érkezési idő bejelentésére kocsit küld a komárvárosi (Déli vasut) állomásra a vrászlói (u. p. Nemesvid, Somogy vm.) főintézőség.

Ez uradalom fentartja magának a jogot az ajánlattevők között szabadon választani, vagy ha megfelelő ajánlat nem tétetnék, az erdőt egyáltalában el nem adni.

Budapest, 1915. évi augusztus hó 15-én.

(1)

Uradalmi jószágigazgatóság.

Fenyő-, bükk- és egyéb lombfa eladása tövön. 25780/915.sz. — A bizsterei m. kir. erdőgondnokság 1916—1920. évi 675 kat. hold kiterjedésű vágásainak összesen mintegy 124.173 tömör m^3 -re becsült fatermése zárt írásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyaláson eladásra kerül.

A zárt írásbeli ajánlatok 1915. évi október hó 6-án délután 5 óráig nyújtandók be az orsovai m. kir. erdőhivatalhoz Herkulesfürdőre czimezve, ahol s azok az erdőhivatal helyiségében a következő napon délelőtt 11 órakor nyilvánosan fognak felbontatni.

A részletes becslés adatai, árverési és szerződési feltételek, valamint ajánlati űrlapok és borítékok az orsovai m. kir. erdőhivatalnál Herkulesfürdőn szerezhetők be.

Budapest, 1915. évi augusztus hóban.

(2)

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Faeladási hirdetmény. Zsidve község előljárósága közhirrre teszi, hogy Zsidve község határában a „Reisernwald“ dűlőben (Kisküküllő vármegye, posta és vasuti rakodóállomás Zsidve, kisküküllővölgyi helyi érdekű vasut) fekvő erdejében rendkívüli eladásra engedélyezett 4066 darab tölgyfát folyó évi szeptember hó 23-án d. e. 9 órakor a község házában tartandó zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli nyilvános árverésen elad.

A fák 4 vastagsági osztályba vannak besorozva:

16—24 cm vastagsági átmérővel bir: --- --- 605 darab

26—34 „ „ „ „ --- --- 2425 „

36—44 „ „ „ „ --- --- 885 „

46—92 „ „ „ „ --- --- 151 „

tartalmaznak 2497 m^3 műfát, 530 m^3 dorongfát s 158 m^3 galyfát.

Kikiáltási ár: 27.806 K.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10⁰/o-a.

A községi előljáróshoz beadandó zárt ajánlatokhoz a kiirt bánatpénz csatolandó.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az erdők a vasuti rakodóállomástól mintegy 2 kilométernyire fekszenek.

Megjegyeztetik, hogy a kitüntetett fák mintegy 100 kat. holdnyi legelőerdőben hátrahagyott csoportokat képeznek.

A felvételi s becslési munkálatok a dicsőszentmártoni járási erdőgondnokság irodájában, az árverési feltételek pedig ugyanott s a községi előljárósnál tekinthetők meg.

Zsidve, 1915. évi augusztus hó 23-án.

Zoppelt Samu

(3)

Wegende Martin

községi jegyző.

községi bíró.

Bükkfaárverési hirdetmény. 200/1915/C. szám. — A volt 13. számú román bánsági határőrezredből alakult vagyonszövetség kerületéhez tartozó teregovai erdőgondnokság „C” gazdasági osztály II. vágássorozat III. tag. 1., 2., 3. és 4. erdőrészeiben 580 kat. holdnyi területen álló bükkfaállomány tövön az erdőn ez évi október hó 15-én a vagyonszövetség gazdasági hivatalánál Karánsebesen megtartandó nyilvános versenytárgyaláson, zárt írásbeli ajánlatok útján el fog adatni.

Kikiáltási ár kataszteri (1600 öles) holdanként 400 (négy száz) korona, amely áron alól az erdő nem adatik el.

Venni szándékozók felhivatnak, hogy 20.000 (huszezer) korona bánatpénzzel felszerelt zárt írásbeli ajánlatukat ez évi október hó 14-ig d. u. 4 óráig alulírott gazdasági hivatalnál nyújtsák be, ahol is azok ez évi október hó 15-én délelőtt 11 órakor nyilvánosan bontatnak fel.

A részletes árverési és szerződési feltételek és a becslési adatok a vagyonszövetség gazdasági hivatalánál Karánsebesen, valamint a vagyonszövetségi erdőgondnokságnál Teregován a hivatalos órák alatt megtekinthetők; ez ajánlathoz szükséges űrlapok és borítékok ugyanott díjtalanul bocsáttatnak az ajánlattevők rendelkezésére.

Karánsebes, 1915. évi augusztus hó 27-én.

A volt 13. számú román bánsági határőrezredből alakult vagyonszövetség gazdasági hivatala.

Faeladási hirdetemény. 607/915. sz. — A gelenczei állandó közösségben maradt birtokosok, továbbá Ozsdola község, ozsdolai állandó közösségben maradt birtokosok, ozsdolai róm. kath. egyház és ozsdolai községi iskolának „Putna“ völgyére hajló és egy összefüggő területet képező erdeiből 1916. évi január hó 1-től számított 10 (tiz) év alatt kihasználandó s az alábbi kimutatásban kitüntetett fakészleteknek tövön való eladása iránt *Ozsdolán a községházánál. 1915. évi október hó 28-án d. e. 11 órakor* Háromszék vármegye közigazgatási gazdasági albizottsága jóváhagyásának fentartása mellett, zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli nyilvános árverés fog tartatni.

Télszám	Az erdőbirtokos neve	A kihasznál- landó vágást, kiterjedése kat. h.	Becsült fatömeg						Bükk m ³	Jegyzet
			Luczfenyő		Jegenyefenyő		Kőris-, juhar- és szilfa			
			drb.	m ³	drb.	m ³	drb.	m ³		
1.	Gelenczei áll. közös- ségben maradt bir- tokosok	842*7	14.344	10.816	71.017	98.254	616	401	73.975	1. Fenyő-, kőris-, juhar-, szilfa fatömegéből a kőreg-, csucs-, termelési és szállítási apadék és selejt le van számítva. 2. A bükkfatömegében csak a mufa és hasábbia van kimutatva.
2.	Ozsdola község	700*0	27.798	19.622	59.005	82.884	697	460	52.479	
3.	Ozsdolai áll. közös- ségben maradt bir- tokosok	1812*0	32.357	19.334	131.494	171.370	1.385	902	204.460	
4.	Ozsdolai róm. kath. egyház	500*0	4.788	2.915	40.229	45.147	440	286	22.491	
5.	Ozsdolai községi is- kola	100*0	2.324	2.081	11.721	16.155	77	50	9.401	
	Összesen	3754*7	81.611	54.768	313.466	413.810	3.215	2.099	362.806	

Zárt írásbeli ajánlatok az összes fakészletre együttesen, vagy az egyes tételek alatti fakészletekre külön-külön is tehetők.

Az ajánlatok a felsorolt birtokosok törvényes képviselőihez, vagy az árverés napján a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökéhez nyújtandók be.

Ajánlattevő a szabályszerű bélyeggel ellátott és a megajánlott vételár 10 (tiz) %-át kitevő bánatpénzzel felszerelt írásbeli ajánlatában, melyben a megajánlott vételár összege szóval és szám-

jegyekkel is tisztán kiirandó, határozottan kijelenteni tartozik, hogy az árverési és szerződési részletes feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Utó- és távirati, valamint olyan ajánlatok, melyek ezen feltételeknek nem felelnek meg, vagy pedig a megállapított eladási feltételektől eltérő kikötéseket tartalmaznak, figyelembe vétetni nem fognak.

Szóbeli árveréshez ajánlattevő az általa megajánlott vételár-összeg 10 (tíz) 0/0-át bánatpénz gyanánt letenni tartozik. A favételár vevő által a fentebb felsorolt erdőbirtokosok javára közvetlenül a kézdivásárhelyi m. kir. adóhivatalba lesz befizetendő.

Az árverési és szerződési részletes feltételek a birtokosoknál, valamint a sepsiszentgyörgyi m. kir. állami erdőhivatalnál, a kovásznai és a kézdivásárhelyi m. kir. járási erdőgondnokságoknál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Ozsdola, 1915. évi szeptember hó 1-én.

Gelenczei közbirtokosság részéről:

János Lajos s. k.

k. b. elnök

Lukács Gergely s. k.

k. b. jegyző.

Ozsdola község, községi iskola és közbirtokosság részéről:

Zsögön István s. k.

k. bíró, k. b. elnök.

Szócs Áron s. k.

k. jegyző, k. b. jegyző.

Ozsdolai róm. kath. egyház részéről:

(5)

Bögözi István s. k.

m. bíró.

Tölgy- és bükkfaeladási hirdetmény. 1058/1915. szám. — Brassó vármegyében Apácza község 1915. évi október hó 20-án délután 4 órakor a községi irodában nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlat útján elad 7150 darab műszaki célokra alkalmas tölgyfát, mely a hivatalos beclés szerint 2527·34 tömörköbméter kéreg nélküli műfát, 309·83 ürköbméter hasábfát, 1061·77 ürköbméter dorongfát és 1507·04 ürköbméter galyfát és forgácsot tartalmaz, továbbá 558·25 tömörköbméter bükkműfát, 7351·27 ürköbméter bükk hasábfát és 827·97 ürköbméter bükkdorongfát.

A hivatalosan megállapított becsár 44.486 K 93 f, melynek 10⁰/₀-a bánatpénzül az árverezést vezető kezéhez leteendő.

Az erdőrész a magyar királyi államvasutak apáczai állomásától mintegy 5—6 kilométer távolságra fekszik. Utak és fuvarviszonyok elég jók.

A részletes becslés, valamint az árverezési és szerződési feltételek alulírott községi előljárásánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Apácza (Brassó megye), 1915. évi augusztus hó 31-én.

(6)

Az előljáróság.

Bükkmaktermést

keres

SÁNDOR IMRE erdészeti magkereskedő
Székesfehérvár.

(7. II. 1.)

Erdészeti magvakat és azok csemetéit

ajánlja elismert megbízható minőségben

SÁNDOR IMRE erdészeti magkereskedő
és csemetenagytermelő

SZÉKESFEHÉRVÁR.

(8. II. 1.)

Árverési hirdetés. 2108/1915. szám. — A nagymarosi m. kir. erdőgondnokság remetevölgyi kőbányájának az 1915. évi október hó 1-jétől 1918. évi szeptember hó 30-ig terjedő három évi időtartamra való bérbeadására f. évi szeptember 28-án délelőtt 10 órakor Gödöllőn az erdőhivatal székházában zárt írásbeli versenytárgyalás fog megtartatni.

Kikiáltási ár évi 4000 K.

Bánatpénz 400 K.

Az árverési és szerződési feltételek az alulírott m. kir. erdőhivatalnál, valamint a nagymarosi m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Gödöllő, 1915. évi augusztus hó 18-án.

(9)

Magy. kir. erdőhivatal.

Tölgyfaeladás. *A segesvári luth. egyház 1915. évi szeptember hó 28-án délelőtt 10 órakor* a segesvári városi erdőhivatal irodájában tartandó nyilvános szó- és zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött árverésen eladja a Segesvár határában fekvő erdeje „C” üzemosztályában rendkívüli kihasználásra engedélyezett 356 drb tölgyfáját, melyben 427 m³ mű- és 794 m³ tűzifa találtatott.

Kikiáltási ár 11.500 K, melyen alól a fa nem adatik el.

Bánatpénz 1150 K.

Zárt írásbeli ajánlatok csakis a szóbeli árverezés megkezdése előtt fogadtatnak el. Részletes árverezési és szerződési feltételek a segesvári m. kir. járási erdőgondnokság irodájában megtekinthetők. Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Segesvárt, 1915. évi szeptember hó 2-án.

(10)

Az egyházi erdő kezelősége.

Faeladási hirdetmény. 245/1915. szám. — A kalocsai érsek-ség folyó évi erdővágásainak eladása, valamint az irtásföldek bérbe-adása tárgyában verseny tárgyalás folyó évi szeptember hó 27-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni Kalocsán az érsekuradalmi igazgatóságnál. 10% bánatpénzzel ellátott ajánlatok nevezett nap délelőtt 10 óráig az érsekuradalmi főpénztárnál benyújtandók.

Érdeklődők az eladásra kerülő vágások részletes kimutatásáért és árverési feltételekért alulírott erdőhivatalhoz forduljanak.

(11)

Érsekuradalmi erdőhivatal, Kalocsa.

Termelt fenyőhaszonfaeladás. (Fővölgyi rakodón.) 106762/1915/I/B/1. szám. — A dobrócsi erdőgondnokságban termelt és a feketegaramvölgyi iparvasut menti dobrócsi rakodóra hozott 2836 90 m³ fenyőhaszonfa, négy eladási csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Ajánlatok legkésőbb 1915. évi szeptember hó 27-én déli 12 óráig nyújtandók be Besztercebányán a m. kir. erdőigazgatóságnál, ahol azok szeptember hó 28-án délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Árverési feltételek, a faanyag csoportosítását, a kikiáltási árakat és bánatpénzeket feltüntető kimutatás, ajánlati űrlap és boríték a besztercebányai erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Budapest, 1915. évi szeptember hóban.

(12)

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Fenyőtutajfaeladás. (1000 m^3 -es részletekben.) 107098/1915/I/B/1. szám. — A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság és a bustyaházai m. kir. erdőhivatal erdőgondnokságaiból az 1915. évben részben letutajozott, részben letutajozandó mintegy 25.000 m^3 1913. évi termelésű lucz- és jegenyefenyőhaszonfa Máramarosszigeten az erdőigazgatóság hivatalos helyiségében 1915. évi szeptember hó 27-én (huszonhetedikén) d. e. 10 órakor zárt írásbeli ajánlatok útján eladásra kerül.

Az ajánlatokat az árverést megelőző napon délután 4 óráig kell a máramarosszigeti erdőigazgatóság, illetve a bustyaházai erdőhivatalnál benyújtani. Az ajánlatok az erdőigazgatóságnál a fentebb megjelölt napon délelőtt 10 órakor nyilvánosan felbontatnak.

A csoportok beosztását és kikiáltási árait feltüntető kimutatók, valamint a részletes versenytárgyalási feltételek, ajánlati űrlapok és borítékok a nevezett erdőigazgatóság, illetve erdőhivatalnál beszerezhetők s ugyanezek az illető kerületbeli erdő- és faraktárgondnokságoknál megtekinthetők.

Budapest, 1915. évi augusztus hó.

(13)

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Diófarönköket kis és nagyobb mennyiségekben veszek. Ajánlatokat „*Készfizető*” alatt a kiadóhivatalhoz kérek. (14. III. 1.)

Nyár-, nyír-, hárs-, éger-, gesztenye- stb. fákat, valamint *fenyő- és tölgybányafát* most jó áron értékesíteni lehet. Erdeklődők forduljanak „*A. Z.*” alatt a kiadóhivatalhoz. (15. III. 1.)

Fenyőhaszonfaeladás. (Terület szerint és házilag termelve rakodókon.) 492/1915. sz. — Az árvai közbirtokossági uradalom tulajdonához tartozó, alább megnevezett erdőgondnokságok kerületében az 1915. és 1916. évben értékesítésre kerülő haszonfatermés, az alábbi csoportosítás szerint, zárt írásbeli ajánlatok mellett, versenytárgyalás útján el fog adatni, mely alkalommal ugyancsak egy évre az alább megjelölt fűrészművek is bérbe adatnak.

Az ajánlatok folyó évi október hó 25-ik napjának déli 12 órájáig az uradalmi igazgatóságnál nyújtandók be.

Eladásra kerül:

I. a *párniczai* erdőgondnokság 37.3 kat. hold 1915. évi vágásterületén álló és 1916. évben döntendő fenyőhaszonfa, tövön az erdőben, terület szerint;

II. a *árvaváraljai* erdőgondnokság 56.5 kat. hold 1915. évi vágásterületén álló és 1916. évben döntendő fenyőhaszonfa tövön, az erdőben, terület szerint;

III. a *vitanovai* erdőgondnokság 31.1 kat. hold 1915. évi vágásterületén álló és 1916. évben döntendő fenyőhaszonfa tövön, az erdőben, terület szerint, a vitanovai viziműfűrész bérlete mellett;

IV. a *polhorai* erdőgondnokság 74.0 kat. hold 1915. évi vágásterületén álló és 1916. évben döntendő fenyőhaszonfa, tövön az erdőben, terület szerint, a polhorai gőzfűrész bérlete mellett, és

V. a *podbjeli* erdőgondnokságban 1915. évben házilag kitermelt és az 1915/16. években a rakodókon átadandó mintegy 14—15.000 m^3 fenyőhaszonfa.

A versenytárgyalási és a részletes szerződési feltételek, az eladási csoportokat, kikiáltási árakat és a bánatpénzeket tárgyaló kimutatás, ajánlati űrlap és boríték 1915. évi október hó 1-től az uradalmi igazgatóságnál, a terület szerint tövön értékesítendő vágások becslési adatai azonban már a jelen hirdetmény közzététele után, az uradalmi erdőhivatalnál Árvaváralján szerezhetők be.

Árvaváralja, 1915. évi szeptember hó 4-én.

(16)

Uradalmi igazgatóság.

Nyulakat, szarvasokat, őzeket és foglyokat bármily mennyiségben a legjobb árak mellett vásárol Rudolf Faludi vadkereskedő Wien, XIX. Döblingerhauptstrasse 35. Idényzárlatokat is eszközöl. (17)

Tölgy- és bükkfaeladási hirdetés. 1471/915. sz. — Brassó vármegyében Krizba község 1915. évi október hó 18-án délután 4 órakor a községi irodában nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlat útján elad 10.017 drb. műszaki czélokra alkalmas tölgyfát, mely a hivatalos becslés szerint $4580\cdot94\text{ tm}^3$ kéregnélküli műfát, $1336\cdot71\text{ ürm}^3$ hasábfát, $796\cdot89\text{ ürm}^3$ dorongfát és $6416\cdot17\text{ ürm}^3$ galyfát és forgácsot tartalmaz, továbbá 2204 drb. bükkfát, mely $837\cdot52\text{ ürm}^3$ hasábfát és $573\cdot04\text{ ürm}^3$ dorongfát tartalmaz.

A hivatalosan megállapított becsár 61.717 K 78 f., melynek 10 százaléka bánatpénzül az árverést vezető kezéhez leteendő.

Az erdőrészt a magyar királyi államvasutak földvári állomásától mintegy 14 *km*-re fekszik. Utak és fuvarviszonyok kitünőek.

A részletes becslés, valamint az árverési és szerződési feltételek alulírott községi előjárásnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kihasználási idő és fizetési feltételek a hadiállapotra való tekintettel megállapítva.

Krizba, 1915. évi szeptember hó 2-án.

(18)

A községi előjáróság.

Tölgyfaeladás. A tiszakarácsonyfalvi volt urbéres birtokosság Tiszakarácsonyfalva községhezánál 1915. évi október hó 21-én d. e. 9 órakor megtartandó, zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladja a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszter 1914. évi 84447. számú rendelete értelmében a tulajdonát képező és 1911. évi 131818. szám alatt jóváhagyott rendszeres gazdasági üzemterv szerint kezelt erdejének 7. és 8. számú, összesen mintegy 32·9 kat. holdnyi részletén található sorszámmal ellátott 1721 drb., hivatalos becslés szerint 1005 m^3 tölgyműfát és 476 m^3 tölgytüzfát.

Kikiáltási ár 25.400 K. Bánatpénz 2540 K. Az erdő a nagybocskói vasuti állomástól 4 *km*-nyire fekszik. Az árverési és szerződési feltételek betekintheők a máramaroszigeti m. kir. járási erdőgondnokságnál és a tiszakarácsonyfalvi volt urbéresnek elnökénél.

Tiszakarácsonyfalva, 1915. évi szeptember hó 5-én.

(19)

Babinecz Vaszily
urb. elnök.

Az „Erdészeti Lapok“ 1915. évi XVII—XVIII. füzetének tartalma :

	Oldal
SZEMLE. (A magyar szakirodalom gyásza. — A tűzifakészletek összeírása és a tűzifaellátás kérdése. — Hadifoglyok igénybevétele. — A hadbavonult gyakornokok létszámbeli helyének biztosítása)	415
Az orosz erdőgazdálkodás (<i>Mezey Rezső</i>)... ..	420
FAKERESKEDELEM. Faárverési eredmények. — A tűzifa maximális ára Budapesten	431
EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK. Felhívás az Országos Erdészeti Egyesület jótékony alapítványaiból kiosztandó segélyek ügyében	432
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK. Felhívás az őszi erdészeti államvizsga tárgyában	433
KÜLÖNFÉLÉK. Halálozás. — Hírek a hadbavonult erdőtisztekről. — Téglás István emlékezete. — A tavaszi erdészeti államvizsga. — A Bialowieska-erdő és a Tanew-menti erdők. — Elszámolás a Mensa Academica céljaira befolyt adományokról	434
Változások és kitüntetések az erdészeti szolgálat köréből	440
ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA. A m. k. miniszteriumnak 2972/915. M. E. sz. rendelete a tűzifakészletek bejelentéséről	442
Jegyzőkönyv az állami erdőtiszték gyermekeinek nevelését segélyező alap intéző bizottságának üléséről	
1. Julius 2-áról	447
2. Augusztus 6-áról	450
Segélyezett gyermekek névsora	451
Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál 1915. évi augusztus hóban teljesített befizetések	45
HIRDETÉSEK	I—X

